

Abstracts 11

Religion & Communication, Vol.25, No.2, (Serial 54), Autumn & Winter 2018

Norms Connected to Prophets in Three Holy Scriptures

Mahdi Mohsenian Rad*
Mohammadhadji Homayoon**

Received: 2012/10/28
Accepted: 2018/10/23

The article starts with this notion that in the near future the development of communication hardware and instruments will push humanity to a new phase of bringing religions face to face with each other. Then it is emphasized that each of the three major Abrahamic religions will be given an opportunity to know about each other's holy books without any mediators. Furthermore, this question is raised about the normative propositions of each of the prophets in the three scriptures, and the kind of existing similarities and differences. A conceptual definition of prophet and norm comes next and reasons have been offered to show that the notion of norm as described in the Holy Books is probably different from the one offered by sociology literature. Finally, to find answers to the questions, an eclectic research method for content analysis was adopted. Then with the help of a suitable software the normative propositions existing in The Old and New Testaments and the Quran were extracted and the research subject was categorized in 7 groups and the similarities and differences were explained as follows: 1- Dos and don'ts in our relation with the prophets in general 2- Dos and don'ts in our relation with Abraham 3- Dos and don'ts in our relation with Moses 4- Dos and don'ts in our relation with Jesus 5- Dos and don'ts in our relation with the Prophet Muhammad (p.b.u.h.) 6- Dos and don'ts in our relation with other prophets 7- Dos and don'ts in our view of the prophets' miracles. At the end, with the help of Phi coefficient, the converging seven themes have been extracted and the resulting models have been presented.

Keywords: Norms, Prophets, the Quran, the Old Testament, the New Testament.

* Professor of Islamic Education and Culture and Communication University of Imam Sadiq University mohsenianrad@gmail.com

** Associate Professor of Islamic Education and Culture and Communication University of Imam Sadig University mhadi.homayoon@gmail.com

هنجارهای مرتبط با پیامبران در سه کتاب مقدس

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۰۸/۰۷

مهری محسنیان راد*

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۸/۰۱

محمدهادی همایون**

چکیده

مقاله با این مقدمه که در آینده‌ای نه چندان دور، تحولات سخت‌افزاری ارتباطات و توسعه ابزارهای نوین ارتباطی، بشریت را وارد دوره جدیدی از مواجهه ادیان با یکدیگر خواهد نمود، بر این نکته تأکید نموده که در آن شرایط، وابستگان به هر یک از سه دین ابراهیمی فرصت خواهند یافت که بدون واسطه به شناخت بیشتر کتب مقدس یکدیگر پیردازند. متعاقباً این سؤال را مطرح کرده که گزاره‌های هنجاری مربوط به پیامبران در سه کتاب مقدس چیست و از این نظر، چه مشابهت‌ها و تفاوت‌هایی در آن‌ها وجود دارد؟ سپس به تعریف مفهومی «پیامبر» و «هنجار» پرداخته و دلایلی را مطرح کرده تا نشان دهد احتمالاً «هنجار» در کتب مقدس، تفاوت‌هایی با هنجار در ادبیات جامعه‌شناسی دارد. سپس برای دستیابی به پاسخ سؤالات مقاله، به یک روش تحقیق تلفیقی در تحلیل محتوا روی آورده و با کمک نرم‌افزار، گزاره‌های هنجاری موجود در آیات تورات، انجیل و قرآن را استخراج و موضوع را در هفت دسته به شرح زیر در هر سه کتاب دنبال و مشابهت‌ها و تفاوت‌ها را تبیین کرده است؛ ۱-بایدتها و نبایدتها در رابطه ما و پیامبران به طور عام، ۲-بایدتها و نبایدتها در رابطه ما و حضرت ابراهیم (ع)، ۳-بایدتها و نبایدتها در رابطه ما و حضرت موسی (ع)، ۴-بایدتها و نبایدتها در رابطه ما و حضرت عیسی (ع)، ۵-بایدتها و نبایدتها در رابطه ما و حضرت محمد (ص)، ۶-بایدتها و نبایدتها در رابطه ما و سایر پیامبران و ۷-بایدتها و نبایدتها در نگرش ما به معجزات پیامبران. در انتها با کمک محاسبه ضریب همبستگی فی، تقارن مضامین هفتگانه را استخراج و مدل‌های حاصل از آن را ارائه کرده است.

واژگان کلیدی: هنجارها، پیامبران، قرآن، تورات، انجیل.

* استاد دانشکده معارف اسلامی و فرهنگ و ارتباطات دانشکاه امام صادق (ع) mohsenianrad@gmail.com

** دانشیار دانشکده معارف اسلامی و فرهنگ و ارتباطات دانشگاه امام صادق(ع) (نویسنده مسئول)

mhadi.homayoon@gmail.com

۱. مقدمه (طرح مسئله)

اگرچه در مطالعات ادیان و به ویژه در نگاه اسلام، این باور در کنار دیگر نظریه‌ها وجود دارد که اساساً منشأ تمامی ادیان الهی یکی است (آل عمران: ۱۹/۳) و مؤمنان به هر دین سفارش شده‌اند تا ادیان پیش از خود را تأیید نموده و به ادیان الهی پس از آن نیز باور داشته باشند (نساء: ۴۷/۴)، اما به هر حال در طول تاریخ اختلافاتی در میان آموزه‌های ادیان الهی ایجاد شده که مناظرات و مجادلات بی‌شماری را میان دانشمندان و علمای ادیان در پی داشته است. از آنجا که این عالمان زندگی خود را وقف غور در دین خویش و آموزه‌های آن نموده‌اند، این مناظرات هیچ‌گاه در سطح ظاهری آموزه‌های دینی محصور نمانده و لایه‌های عمیق‌تری را که تفسیر، تأویل و باطن دین گرفته، به میدان مناظره و گفتگو کشانده است.

اما در جهان معاصر شاهد بروز و گسترش پدیده‌ای هستیم که به شدت بر این جریان تأثیر گذاشته و صورت آن را دگرگون ساخته است. با چاپ نخستین کتاب مقدس در پی اختراع دستگاه چاپ گوتنبرگ در سال ۱۴۵۳ م دسترسی به متون دینی برای غیرمتخصصان ادیان نیز به شکل فزاینده‌ای ممکن شد، تا بدانجا که امروزه با استفاده از امکانات نرم‌افزاری و اینترنت، هر کس با هر اندیشه و دینی امکان دسترسی به اصیل‌ترین و تخصصی‌ترین متون دین خویش و دیگر ادیان را یافته است. در آینده‌ای نه چندان دور، با کوچک شدن دستگاه‌های ترجمه همزمان و توسعه هوش مصنوعی، بشریت وارد دوره جدیدی خواهد شد که مواجهه ادیان با یکدیگر از شکل محدود کنونی چه از لحاظ تعداد و نوع افراد درگیر و چه عمق موضوعات مورد بحث؛ به وضعیتی جدید تغییر شکل خواهد داد. در آن شرایط، دیدگاه ادیان در مورد پیامبر دین خود و دیگر پیامبران و ارتباط آنان با یکدیگر یکی از مضامین مورد این پدیده از لحاظ اجتماعی و تمدنی می‌تواند پیامدهای قابل توجهی را داشته و بشریت را وارد دوره جدیدی نماید. در این وضعیت می‌توان چنین تحلیل نمود که مواجهه ادیان با یکدیگر از شکلی محدود از لحاظ تعداد و نوع افراد درگیر، و عمیق از جهت جنس موضوعات مورد بحث؛ به وضعیتی گسترده از لحاظ افراد، و سطحی از منظر موضوعات تغییر شکل داده است. گفتگوی مردم غیرمتخصص در دین با یکدیگر

درباره ظاهر کتب آسمانی خویش پدیده‌ای است کاملاً جدید و تأثیرگذار که ضرورت مطالعه آموزه‌های ادیان را با این رویکرد در جهان معاصر گوشزد می‌نماید.

یکی از موضوعاتی که در همه ادیان و آموزه‌های آنان به چشم می‌خورد، دیدگاه ادیان در مورد پیامبر همان دین و دیگر پیامبران و ارتباط آنان با یکدیگر است. از آنجا که پیامبران انسان‌های بزرگ و کاملی بوده‌اند که می‌توانسته‌اند در آموزه‌های هر دین به عنوان الگو و اسوه معرفی شوند، بررسی آنچه ادیان در مورد پیامبران خویش و دیگر پیامبران در کتب آسمانی آورده‌اند، می‌توانند تصویر روش‌منی را از نتایج این گفتگوی نوظهور میان ادیان پیش روی ما قرار دهد. مقاله حاضر در پی آن است تا – بر اساس پژوهشی پیشین – و با مینا قراردادن سه دین بزرگ الهی، یعنی اسلام، مسیحیت و یهودیت، و مراجعه به سه کتاب مقدس این سه دین، یعنی قرآن، انجلیل و تورات، آیات مربوط به پیامبران را استخراج نموده و هنجارهای به کار رفته در مورد آنان را در این سه کتاب مقدس مورد ارزیابی و مقایسه قرار دهد.

در این سه کتاب مقدس، سوای ارائه بایدها و نبایدهایی برای مؤمنان هر سه دین در کنش با پیامبران آنان حضرت موسی (ع)، حضرت عیسی (ع) و حضرت محمد (ص)، به وقایع مربوط به ادوار پیامبران دیگر نیز اشاره شده که بستر استخراج بخشی از بایدها و نبایدهای مطالعه حاضر شده است. سهم دیگری از گزاره‌ها، الگوگری از آنان است؛ به عنوان مثال از ما می‌خواهد پیامبران یا پیامبر خاصی را، در حوزه‌ای از هنجارها مثلاً صبر و برداشت الگوی خود قرار دهیم.

تعاریف و مفاهیم

الف: پیامبر

برای واژه «پیامبر»، دو مفهوم قائل شده‌اند. نخست پیغام‌گذار [از سوی هر کس]، پیام ده [هرکس] و رسول [هرکس] و دوم فرستاده، نبی و رسول خدا (معین، ۱۳۶۴، ج ۱، ص ۹۴۴). اما منابع اسلامی پیامبر را در همانگی با مفهوم دوم این گونه تعریف نموده‌اند: انسانی که بی‌واسطه انسان دیگری، از طرف خداوند خبر دهد، خواه دارای شریعت مستقل باشد مانند پیغمبر اسلام، محمد (ص) یا نه مانند یحیی (ع) (حسینی دشتی، ۱۳۸۵، ۳۱۳).

منابع یهودی و مسیحی نیز کم و بیش همین معنی را پذیرفته و پیامبر را شخصی می‌دانند که مجرای وحی الهی و پیام خداوند قرار می‌گیرد (Americana, 1990, p663)؛ یا شخصی که می‌تواند چیزهایی را ببیند که دیگران شایستگی دیدن آن را ندارند و به معجزه مسلح است (Lacoste, 2005, p1299)؛ البته برخی نیز با کنار گذاشتن نسبی جنبه الهی، پیامبر را آورنده یا تولیدکننده پیامی می‌دانند که برای مؤمنان به وی وحی الهی به شمار می‌آید (Ferguson, 1990, p758) همچنین توجه به این نکته نیز لازم است که در این منابع، پیامبر، خود، پیامبری را انتخاب نمی‌کند، بلکه او – حتی علی‌رغم میل و باور خویش – انتخاب می‌شود و بایستی پیام و خواست خداوند را به گوش مردم برساند، هر چند مایل به شنیدن آن نباشد (Wigoder, 1996, p1151).

از دیدگاه اسلام، شمار پیامبران (به موجب مضامین احادیث) صد و بیست و چهار هزار [است]، که سیصد و سیزده نفر آن‌ها مرسل و باقی غیرمرسل بوده، اولین آن‌ها حضرت آدم (ع) و آخرینشان پیامبر خاتم (محمد بن عبدالله(ص)) بوده است. فرق بین مرسل و غیرمرسل، به قولی آن است که رسول، پیامبری است که دارای شریعت نوین باشد، خواه مؤسس و بنیان‌گذار، مانند حضرت آدم، و یا مجده و ناسخ شریعت پیش از خود، مانند پیامبرانی که به «اولوالعزم» شهرت دارند. و غیرمرسل آنکه تابع و مبلغ شریعت پیامبر پیش از خود باشد، مانند حضرت یحیی (ع) (حسینی دشتی، ۱۳۸۵: ص ۳۱۳).

از دیدگاه منابع یهودی نیز، ابراهیم (ع) نخستین کسی است که بر او اطلاق نام نی (Navi) شد. بر اساس یک تقسیم‌بنده پیامبران به دو دسته «پیش کلاسیک» و «کلاسیک» تقسیم می‌شوند که منظور از گروه دوم کسانی است که منابع مكتوبی از آنان باقی مانده است (Wigoder, 1996, p1151). همچنین در این منابع تعداد پیامبران بی‌شمار و تقریباً دو برابر تعداد بنی اسرائیل در هنگام خروج از مصر دانسته شده است. از این میان تنها دستورات ۴۸ پیامبر مرد و ۷ پیامبر زن ضبط و ثبت شده است. علاوه بر این شمار، ۷ پیامبر نیز غیریهودی‌اند که در رأس آنان بلعم قرار دارد (Wigoder, 1996, p1176). در میان این پیامبران، یهودیان حضرت موسی (ع) را بزرگترین پیامبران (Americana, 1990, p664) و آقای آنان می‌دانند و مسیحیان نیز این لقب را به حضرت عیسی داده و پیامبران (Wigoder, 1996, p1175) عهد قدیم را که پیش از او آمده‌اند، مبشران ظهور وی تلقی می‌کنند. (Americana, 1990, p664).

در ادبیات اسلامی، شیوه بعثت پیامبران به چهار طبقه منقسم شده است: الهام به برخی از طریق جان آنها انجام می‌شده و آنها، تکالیف خویش را بدین کیفیت دریافت می‌نموده‌اند؛ قسمی دیگر، الهام را در عالم خواب می‌دیده و صدا را می‌شنیده ولی در بیداری فرشته وحی را نمی‌دیده و احکامی که به وی می‌رسیده به خود او اختصاص داشته و بر کسی مبعوث نبوده و شخص دیگری بر او امامت می‌کرده است، چنانکه ابراهیم (ع) بر لوط (ع) امامت می‌نمود؛ قسم سوم پیامبرانی هستند که الهام را در عالم خواب می‌دیده و می‌شنیده و فرشته وحی را مشاهده می‌نموده و بر جمعی از مردمان، اندک یا بسیار مبعوث بوده است، مانند حضرت یونس (ع)...؛ قسم چهارم آنانکه الهام را در حالت خواب می‌دیده و صدا را می‌شنیده و در بیداری فرشته وحی را می‌دیده و صدا را می‌شنیده است و او دارای مقام امامت بوده، مانند پیامبران اولو‌العزّم، چنانکه حضرت ابراهیم (ع) دورانی پیامبر بوده ولی حائز مقام امامت نبوده (حسینی دشتی، ۱۳۸۵، ص ۳۱۴).

اما در ادبیات یهودی و مسیحی کیفیت دریافت وحی از سوی پیامبران عمدتاً از طریق خواب دانسته شده و در این میان تنها حضرت موسی (ع) است که توanstه است به درجه‌ای برسد که شایستگی همکلامی با خداوند را پیدا کند. (Wigoder, 1996, p1154) نحوه وحی به پیامبران غیریهودی نیز منحصر به شب، نیم کلام و از پس حجاب است (Wigoder, 1996, p1175).

ب: هنچار

هنچارها (Norms) از یک نظر به دو دسته «نوشته و نانوشته» (Written & Unwritten) تقسیم می‌شود (Ferrante, 2008, p63). و به نظر می‌رسد که تورات، انجیل و قرآن، از کهن‌ترین و ماندگارترین کتب حاوی «هنچارهای نوشته» در میراث انسان معاصر است. اما آیا می‌توان خواسته‌ها و فرمان‌هایی که در سه کتاب مقدس به صورت مکتوب آمده، آن‌گونه که در مباحث جامعه‌شناسی مطرح شده، «هنچار» نامید؟

برای دستیابی پاسخ به این سؤال، به سه دسته از تعاریف هنچار مراجعه شد. از نظر لغوی «هنچار» معادل واژه گونیا و به عنوان قانون یا قاعده‌ای تلقی می‌شود که باید به آن

رجوع کرد. در نتیجه می‌توان هنجار را سرمشق، ملاک، ضابطه و ابزار سنجش و نظم دانست. از نگاه جامعه‌شناسخانی، هنجارها سلسله قضایایی انشائی، دستوری و قاعده‌ای هستند که انسان اجتماعی را در شناخت اعمال شایسته و هماهنگ با جامعه یاری می‌دهد. و از نظر فلسفی، هنجار را فرمول مجرد آنچه باید باشد و آنچه باید باشد می‌دانند. تفاوت دسته دوم که خاستگاه آن «جامعه‌شناسی» است، با دو دسته دیگر، محور بودن «اجتماع» است. این امر آنقدر قوی است که هنجار را معیاری آماری برای مقایسه به وسیله چیزی می‌دانند که ارزش مشروط، میانگین متغیری است که اقلام موجود در جمعیت بر اساس آن مقایسه می‌شود. در اینجا محور همان است که به صورت «نوعی‌ترین» آن در گروه اجتماعی یافت می‌شود و معیار مشترکی است میان اعضای گروه اجتماعی که انتظار می‌رود اعضاء خود را با «آن» همنوا کنند (گلد، ۱۳۸۴، ۹۱۸). به عبارت دیگر، جو لیوس گلد هنجار را در یک جامعه، پدیده‌ای می‌داند که میانگین اعضای جامعه بر اساس آن عمل می‌کنند. این «آن» را می‌توان «نوعی‌ترین» در جامعه و یا ضوابط مشترک عمل اجتماعی دانست که حاصل پایندی به انتظارات مشترک است (آبرکرامبی، ۱۳۶۷، ص ۲۵۹).

جامعه‌شناسان، سازوکار دستیابی به «نوعی‌ترین» را «همگرایی تدریجی» می‌دانند که طی آن، گروه‌هایی از مردم متفقاً با ادراک مبهمی رویه‌رو می‌شوند. در وهله اول، به چنان تعبیر و اگرایی می‌رسند، که نتوان آن «نوعی‌ترین» را در میانشان مشاهده کرد، سپس به تدریج به دلیل فرآیند همگرایی، این اتفاق روی خواهد داد و سرانجام هنجار پدید خواهد آمد (گلد، ۱۳۸۴، ص ۹۱۸).

به نظر می‌رسد که آنچه ما در جستجوی آن هستیم، به دو دلیل، فاقد خصلت‌های عام «هنجار» در مباحث جامعه‌شناسی است:

نخست آنکه خاستگاه و یا محور آنچه که می‌خواهیم هنجارها در سه کتب مقدس بنامیم، الزاماً اجتماع و حاصل اکثریت یا میانگین جمعیت نیست. آنچنانکه در قرآن، آیه ۱۰۰ سوره ۵ آمده است: «[ای پیامبر] بگو هرگز ناپاک و پاک مساوی نیستند. اگرچه کثرت [جمعیت] ناپاک‌ها، موجب خشنودی شما شود».

دوم آنکه می‌دانیم از دیدگاه جامعه‌شناسی، از تجمع ارزش‌ها و هنجارهای یک

جامعه - در هر مقطع از زمان - نظام هنچاری آن مقطع حاصل می‌شود. بنابراین جامعه‌شناسی می‌تواند این موضوع را امری طبیعی بداند که نظام هنچاری ۵۰۰ سال پیش ایران با نظام هنچاری امروز آن متفاوت باشد و به همین ترتیب این دو نظام در ایران امروز با مثلاً هندوستان امروز تفاوت داشته باشد. درحالی‌که در کتب مقدس، آنچه که به صورت هنچار مطرح شده، قائم به زمان و مکان نیست. بنابراین شاید بتوان از دسته‌بندی جدیدی از هنچارها سخن گفت و آن‌ها را به «زمینی» و «آسمانی» تقسیم کرد که نوع اول، از سه صفتی که در بالا به آن اشاره شد، برخوردار است و نوع دوم به جز آن است. با این رویکرد، آنچه در این مقاله به عنوان هنچار مطرح شده، «باید و نباید هایی» است که منشأ آن به ترتیب زمان نزول، سه کتاب مقدس تورات، انجیل و قرآن است. دسته‌ای از این هنچارها «باید ها و نباید هایی» مرتبط با ما و پیامبران است. مقصود از «ما» نیز، هم انسان‌های هم‌عصر پیامبران و هم انسان‌های ادوار بعد از آنان - از جمله انسان معاصر - است.

سؤال اصلی تحقیق

سؤال اصلی مقاله حاضر از دو بند تشکیل شده است: ۱) گزاره‌های هنچاری مربوط به ما و پیامبران در سه کتاب مقدس چیست، ۲) از این نظر، چه مشابهت‌ها و تفاوت‌هایی در سه کتاب مقدس وجود دارد؟

روش تحقیق

برای انجام این پژوهش از یک روش تحقیق تلفیقی^۱ در تحلیل محتوا^۲ استفاده شده که به آن «تحلیل محتوای عمقی»^۳ می‌گوئیم. روش‌های تحقیق تلفیقی یا ترکیبی که به عنوان سومین پارادایم روش‌شناسی مطرح شده است، شیوه‌ای که طی آن، روش‌های کمی و کیفی در مطالعه‌ای واحد، با هم ترکیب می‌شوند (Christensen, 2004).^۴ مقصود از «عمقی» نیز همان است که آدریان هالیدی^۵ به هنگام مقایسه دو پارادایم تحقیق کیفی و کمی به آن اشاره کرده و گفته است که در تحقیق کمی، عمل شمارش موارد وقوع دنبال می‌شود، درحالی‌که در تحقیق کیفی «نگاه عمیق»^۶ انجام می‌شود (Holiday, 2002, p6).

استربرگ درجه این عمق را بر اساس میزان تمرکز بر متن مشخص می‌کند و این‌گونه توضیح داده که محققان کیفی ممکن است در سطوح مختلف بر «متن» متمرکز شوند. ساده‌ترین سطح همان شمارش ساده^۷ می‌باشد. در حالی که سطوح بعدی می‌تواند حسب موضوع تحقیق و اهداف آن پیچیده‌تر شود (Esterberg, 2002, p172) در مطالعه حاضر، واحد کدگذاری^۸ را گزاره حاوی مفهوم آشکار یا پنهان باید و نباید مرتبط با مکان‌ها و زمان‌های مقدس در هر یک از آیات سه کتاب مقدس تشکیل می‌داد. هر گزاره، سوای کدگذاری و انتقال به کامپیوتر – به شیوه تحلیل محتوای کمی – خود همچون یک داده^۹ آماری عیناً به یک سلول اطلاعاتی در نرم‌افزار ام. آر. پی.^{۱۰} – برای تحلیل‌های کیفی – منتقل می‌شد. حاصل این تدبیر در ادامه مقاله خواهد آمد (لازم به توضیح است که مقاله حاضر مستخرج و بسط یافته از پژوهش چهار ساله‌ای است که بر روی ۱۰۳۹۶ گزاره هنجاری استخراجی از سه کتاب مقدس – به تفکیک ۱۸ حوزه موضوعی، از جمله حوزه هنجارهای مرتبط با ما و پیامبران – انجام شده است).

پیشینه تحقیق

جستجو در چند کتابخانه دانشگاهی معتبر، جستجوهای انجام شده از طریق موتورهای جستجو در منابع فارسی و انگلیسی و گفتگو با صاحب‌نظران^{۱۱} حاکی از آن است که تاکنون مطالعه‌ای درباره مقایسه هنجارهای مرتبط با ما و پیامبران، در تورات، انجیل و قرآن – بهویژه به روش تحقیق مورد بحث – انجام نشده است.

یافته‌های تحقیق

۷۹۶ گزاره باید و نباید از ۱۰۳۹۶ گزاره هنجاری استخراجی از سه کتاب مقدس (۷.۷ درصد) مربوط به باید و نبایدهای ما و پیامبران^{۱۲} است. این موضوع به هفت شاخه تقسیم می‌شود:

- ۱- بایدها و نبایدها در رابطه ما و پیامبران به‌طور عام،
- ۲- بایدها و نبایدها در رابطه ما و حضرت ابراهیم (ع)،
- ۳- بایدها و نبایدها در رابطه ما و حضرت موسی (ع)،

- ۴- بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و حضرت عیسی (ع)،
- ۵- بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و حضرت محمد (ع)،
- ۶- بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و سایر پیامبران،
- ۷- بایدھا و نبایدھا در نگرش ما به معجزات پیامبران.

انجیل به دلیل حضور گزاره‌های بسیار درباره نگرش مخاطبانش نسبت به حضرت عیسی (ع) حاوی بیشترین گزاره‌های «ما و پیامبران» و سهم آن ۶۱ برابر تورات و ۱۰.۲ برابر قرآن است.

همان‌گونه که جدول شماره ۱ نشان می‌دهد، در قرآن، رتبه اول فراوانی گزاره‌های مربوط به ما و پیامبران، متعلق به گزاره‌های ما و حضرت محمد (ص) است با سهمی معادل ۳۸ درصد. در انجیل این رتبه به حضرت عیسی (ع) تعلق دارد اما با سهم قابل توجه ۱۳.۴ درصد. ولی در تورات گواره باید و نباید در رابطه ما و پیامبران به سختی یافت می‌شود. این‌گونه است که سهم گزاره‌های انجیل در این حوزه ۶۱ برابر تورات و ۱۰.۲ برابر قرآن می‌شود. تفاوت مهم دیگر سه کتاب مقدس در این حوزه آن است که سهم گزاره‌های باید و نباید قرآن در مورد سایر پیامبران حتی کمی بیش از پیامبر قرآن - حضرت محمد (ص) - است. درحالی که سهم گزاره‌های مرتبط با حضرت عیسی (ع) در انجیل حدود هفت برابر گزاره‌های مربوط به دیگر پیامبران است.

جدول شماره ۱: سهم گزاره‌های مضامین هفتگانه تشکیل‌دهنده «ما و پیامبران» در سه کتاب مقدس

جمع		تورات		انجیل		قرآن		کد	ما و پیامبران
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد		
۱.۲	۱۲۰	۰.۱	۴	۱.۳	۳۵	۱.۸	۸۱	۴۱	۱- بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و پیامبران به‌طور عام (۸۴+۷۷)
۰.۲	۲۲	۰.۰	۰	۰.۲	۶	۰.۴	۱۶	۴۲	۲- بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و حضرت ابراهیم (ع) (۸۵+۷۸)
۰.۱	۱۴	۰.۰	۱	۰.۱	۳	۰.۲	۱۰	۴۳	۳- بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و حضرت موسی (ع) (۸۶+۷۹)
۳۸	۳۹۰	۰.۰	۰	۱۳.۴	۳۷۵	۰.۳	۱۵	۴۴	۴- بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و حضرت عیسی (ع) (۸۷+۸۰)
۱.۶	۱۷۰	۰.۰	۰	۰.۰	۰	۳۸	۱۷۰	۴۵	۵- بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و حضرت محمد (ص) (۸۸+۸۱)
۰.۴	۴۶	۰.۰	۱	۰.۱	۴	۰.۹	۴۱	۴۶	۶- بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و سایر پیامبران (۸۹+۸۲)
۰.۳	۳۴	۰.۰	۱	۰.۱	۴	۰.۶	۲۹	۴۷	۷- بایدھا و نبایدھا در نگرش ما به معجزات پیامبران (۹۰+۸۳)
۷.۷	۷۹۶	۰.۲	۷	۱۵.۳	۴۲۷	۸.۱	۳۶۲		جمع ما و پیامبران

به موجب اطلاعات مندرج در سطر جمع جدول شماره ۲، سهم بایدها در مجموع گزاره‌های «ما و پیامبران» در تجمع سه کتاب مقدس بیش از نباید هاست. نسبت‌های مذکور در مقایسه سه کتاب با یکدیگر متفاوت است. نسبت بایدها در انجیل بیش از نباید ها و در قرآن و تورات، معکوس آن است (کای اسکویر کوئین مک نامارا برابر ۷۶.۲، درجه آزادی ۱ نماینده معنی دار بودن این تفاوت در سطح اطمینان ۹۹ درصد است).

جدول شماره ۲: سهم گزاره‌های «ما و پیامبران» در سه کتاب مقدس به تفکیک بایدها و نباید ها.

جمع		نباید ها		باید ها		کد	موضوع
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		
۴۵.۵	۳۶۲	۶۴.۲	۲۰۸	۳۲.۶	۱۵۴	۱	۱- قرآن
۵۳.۶	۴۲۷	۳۴.۳	۱۱۱	۶۶.۹	۳۱۶	۲	۲- انجیل
۰.۹	۷	۱.۰	۵	۰.۴	۲	۳	۳- تورات
۱۰۰.۰	۷۹۶	۱۰۰	۳۲۴	۱۰۰	۴۷۲		جمع

برای آنکه بتوان سوابی بررسی های کمی، تحلیل های کیفی را نیز دنبال کرد، ضمن دسته بندی موضوعی گزاره های استخراجی برای هر گزاره شماره شناسایی ده رقمی تعیین شد که قراردادهای آن به شرح زیر است:

ده رقم مورد بحث با استفاده از ممیز [/] به یک کد دو رقمی، دو کد سه رقمی و یک کد دیگر دو رقمی تقسیم شد. به ترتیب از سمت راست، اولین کد دو رقمی با محدوده اعداد ۱ تا ۳۳ مربوط به کتاب یا اجزای کتاب مقدس است. به این ترتیب که کدهای ۱ تا ۵ مربوط به تورات - کد ۱ برای کتاب برشیت ... و کد ۵ خاص کتاب دواریم - کدهای ۶ تا ۳۲ خاص انجیل - کد ۶ برای انجیل متی ... و کد ۳۲ خاص مکافته - است و کد ۳۳ برای قرآن در نظر گرفته شد. سه رقم بعدی برای تورات و انجیل نماینده شماره فصل و برای قرآن نماینده شماره سوره است. پس از آن دو رقم مربوط به شماره آیه قرار دارد و دو رقم آخر، خاص شماره گزاره ای است که از آیه استخراج شده است (گاه از یک آیه چند گزاره هنجری استخراج می شد که اولی ۰۱، دومی ۰۲ ... الى آخر شماره گذاری می شد) با توضیحات فوق، حاصل جستجوها برای دستیابی به مشابههای محتواهای در سه کتاب مقدس، موارد زیر را به دست آمد:

از هر سه کتاب، می‌توان بایدها و نبایدهایی درباره نگرش به پیامبران به‌طور عام یافت. قرآن می‌گوید از سرگذشت پیامبران عبرت بگیرید (۰۱/۱۱۱/۰۱۲/۳۳)، پیامبران را تکذیب نکنید (۰۱/۰۷/۳۳). و از کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده و میان هیچ‌کدام از آنان فرقی نگذاشته‌اند باشید (۰۱/۱۵۲/۰۰۴/۳۳). انجیل می‌گوید به انبیاء ایمان داشته باشید (۰۲/۰۲۶/۰۲۶/۱۰). [اما] زنhar (مواظب باشید) بعد از عیسی کسانی که ادعای مسیح بودن می‌کنند، شما را گمراه نکنند (۰۱/۰۰۴/۰۲۴/۰۶). و (مراقب) پیامبران دروغین که تعالیم غلط و زیان‌بخش را به میان شما می‌آورند، باشید. (۰۱/۰۰۲/۲۷) تورات نیز می‌گوید: از سخنان پیامبری که ادونای (خدا) مانند (موسی) از میان برادران [یهودی] تان، به پیامبری مبعوث خواهد کرد، سرپیچی نکنید (۰۱/۰۱۹/۰۱۸/۰۵). و (برای تشخیص حقانیت سخن پیامبر) ببینید چیزی که می‌گوید روی می‌دهد یا نه (۰۱/۰۲۱/۰۱۸/۰۵).

هر سه کتاب مقدس، از مخاطب می‌خواهند که حضرت ابراهیم را گرامی دارند. تورات می‌گوید از سبک مغزانی که از آیین ابراهیم (ع) روی بر تافتند، نباشید (۰۱/۱۳۰/۰۰۲/۳۳)، انجیل می‌خواهد از فرزندان واقعی ابراهیم (ع)، کسانی که به خدا ایمان دارند، باشید (۰۱/۰۰۳/۱۴). و قرآن نیز می‌گوید: از ابراهیم (ع) که سرمشقی نیکوست پیروی کنید (۰۱/۰۰۴/۰۶۰/۳۳).

در هر سه کتاب می‌توان گزاره‌های هنجاری درباره حضرت موسی (ع) یافت. تورات می‌گوید: از کسانی که موسی را ترک می‌کنند، نباشید (۰۱/۰۲۰/۰۲۸/۰۵). انجیل می‌خواهد به موسی (ع) ایمان داشته باشید (۰۱/۰۲۲/۰۲۶/۱۰). و قرآن می‌گوید همچون کسانی که به فرستادگان خدا - موسی (ع) و هارون - ایمان نیاوردند، نباشید (۰۱/۰۷۸/۰۱۰/۳۳).

در قرآن و انجیل می‌توان گزاره‌های مشابهی یافت که حاوی باید و نبایدهای خداوند درباره رفتار با هر یک از دو پیامبر آن عصر است. انجیل می‌گوید عیسی مسیح (ع) را اطاعت کنید (۰۱/۱۱/۰۰۵/۰۰۱). قرآن نیز می‌گوید پیامبر (خدا) را اطاعت کنید (۰۲/۰۳۳/۰۴۷/۳۳). قرآن می‌خواهد به (پیامبر) ایمان بیاورید (۰۲/۰۳۲/۰۴۶/۳۳). انجیل

نیز می‌گوید به حضرت عیسی (ع) ایمان داشته باشد (۰۰۹/۰۷/۰۲/۰۲۳). انجیل می‌گوید از استهzaء کنندگان مسیح (ع) نباشد (۰۱/۰۰۴/۰۲۷/۰۶). و قرآن نیز می‌خواهد که (پیامبر) را به ریشختند نگیرید (۰۱/۰۲۵/۳۳). انجیل توصیه ند از کسانی که پدر، مادر، خواهر و یا برادر خود را بیشتر از عیسی (ع) دوست دارند، نباشد (۰۱/۰۳۷/۰۱۰/۰۶). قرآن نیز می‌گوید پدران، پسران، برادران و زنانタン را نزد خود از پیامبر خدا دوست داشتنی تر نگیرید (۰۰۹/۳۳).

در قرآن، گزاره‌های هنجاری را می‌توان یافت که بیانگر جزئیات رفتارهای مورد انتظار با پیامبر است. قرآن می‌گوید به صدای بلند با پیامبر سخن نگویید (۰۱/۰۰۲/۰۴۹/۳۳)، صدایتان را بلندتر از صدای پیامبر نکنید (۰۱/۰۰۲/۰۴۹/۳۳). پیامبر خدا را از پشت اتاق‌های مسکونی او به فریاد نخوانید (۰۱/۰۰۴/۰۴۹/۳۳). دزدانه [از نزد پیامبر (خدا)] نگریزید (۰۲/۰۶۳/۰۲۴/۳۳) در برابر پیامبر خدا در هیچ کاری، پیشی مجویید (۰۱/۰۰۱/۰۴۹/۳۳) و صبر کنید تا پیامبر بر شما در آید (۰۱/۰۰۵/۰۴۹/۳۳) از پیامبر خود همان (درخواست‌های بهانه‌جویانه) را که قبلًا از موسی خواسته شد، نخواهدید (۰۱/۰۸/۰۰۲/۳۳). هرگاه در امر [دینی]، اختلاف نظر یافتد، اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارید آن را به [سنّت] پیامبر خدا عرضه دارید (۰۰۴/۳۳). آگاه باشید که پیامبر به ازای رسالت‌ش از شما، جز دوستی با خویشاوندان، پاداشی خواستار نیست (۰۱/۰۲۳/۰۴۲/۳۳).

مهم‌ترین تفاوت قرآن و انجیل در این حوزه موضوع منشأ خلقت حضرت عیسی (ع) است. انجیل می‌گوید از کسانی که در مورد حضرت عیسی شک نمی‌کنند، باشد (۰۱/۰۱۱/۰۱۱/۰۶). و می‌افزاید: ایمان بیاورید که عیسی (ع) مسیح و پسر خداست (۰۱/۰۳۱/۰۱۷/۰۹). و تصدیق کنید که پدر (خدا) در اوست (۰۲/۰۱۱/۰۱۴/۰۹)، (پس از عروج عیسی) مضطرب و هراسان نباشد (۰۱/۰۲۷/۰۱۴/۰۹). و به خاطر داشته باشد که خداوند (عیسی) به زودی بازمی‌گردد (۰۰۵/۰۰۴/۱۶). اما قرآن می‌گوید از کسانی که می‌گویند: «خدا، همان مسیح (ع) پسر مریم است»، نباشد (۰۱/۰۷۲/۰۰۵/۳۳). و پس از نقل داستان حضرت عیسی (ع) این مفهوم را می‌گوید که در [ماجرای] عیسی پسر مریم، [همان] گفتار (که در قرآن بیان شده) درست است و

نباید شک کرد (۰۱/۰۴/۱۹) و می‌گوید: از کسانی که درباره خلقت مسیح به اختلاف پرداختند، نباشد (۰۱/۰۷/۱۹).

در قرآن و انجلیل گزاره‌های هنچاری مرتبط با ما و پیامبران دیگر نیز دیده می‌شود: قرآن می‌گوید ابراهیم (ع)، اسماعیل، یعقوب و اسباط [دوازده‌گانه] را یهودی یا نصرانی نگویید (۰۱/۰۲/۲۳)، مانند نوح شاکر باشد (۰۱/۰۳/۱۷)، همچون یوسف که از نیرنگ زلیخا به خدا پناه برد، باشد (۰۱/۰۳/۱۲). و انجلیل نیز می‌گوید: مانند نوح شاکر باشد (۰۱/۰۳/۱۷).

در قرآن و انجلیل، گزاره‌های هنچاری درباره معجزات پیامبران قابل مشاهده است. قرآن می‌گوید به آیات (معجزات) خدا بیندیشید (۰۱/۰۷/۰۲)، از کسانی که با هرگونه پدیده شگرف به خدا و پیامبر ایمان آورند نیستند، نباشد (۰۱/۱۳/۰۷). و از آنانی که می‌گویند: «چرا معجزه‌ای از سوی پروردگار او (پروردگار حضرت محمد) بر او نازل نمی‌شود، نباشد (۰۱/۰۲/۰۱). انجلیل می‌گوید: (به معجزات عیسی) شک نکنید (۰۶/۰۲/۰۲) و تورات می‌گوید: همچون کسانی که گفتند دو ساحر (موسى و برادرش هارون) (معجزات) را با هم ساخته‌اند، نباشد (۰۳/۰۸/۰۴).

متن گزاره‌های باید و نباید درباره ما و پیامبران، به ترتیب ردیف آیات در هریک از سه کتاب مقدس، به صورت پیوست در انتهای مقاله آمده است:

ح: تقارن هنچارهای ما و پیامبران

مفهوم از تقارن، آماره و مدلی است که محصول تحلیل‌های احتمال وقوع (contingency analysis) می‌باشد. می‌دانیم که رعد و برق دو پدیده است که همیشه همراه و با هم به وقوع می‌پیوندد. اما از آن سو، می‌دانیم که اگر تقارن رعد و برق، امری حتمی است، بسیاری از تقارن‌ها، غیرحتمی و احتمالی است و در واقع احتمال «وقوع باهم» یا «تقارن» تصادفی پدیده‌ها نیز وجود دارد. مانند با هم بودن طوفان و باران یا مثال دیرینه و شناخته شده کتاب‌های آمار، یعنی انداختن دو طاس و آمدن جفت شش که امری حتمی نیست، ضمن اینکه می‌توان امکان وقوع آن را بر اساس حساب

احتمالات پیش‌بینی و آن را معادل یک بر ۳۶ دانست. حال اگر دفعات وقوع پدیده «جفت شش» را در یک مدت مشخص شمارش کنیم و ضمناً وقوع با هم را نیز ثبت کنیم، ماتریسی به دست می‌آید که دفعات باهم بودن پدیده‌های دوگانه را مشخص خواهد کرد. متعاقباً با محاسبه ضریب همبستگی فی^{۱۳} برای دو به دوی شش حالت طاس، می‌توان میزان تصادفی یا غیرتصادفی بودن وقوع را اندازه‌گیری کرد. در اینجا نیز ضمن استخراج تمامی موارد با هم بودن پاداش‌ها در آیات، ضریب همبستگی آن‌ها نیز محاسبه شده است.

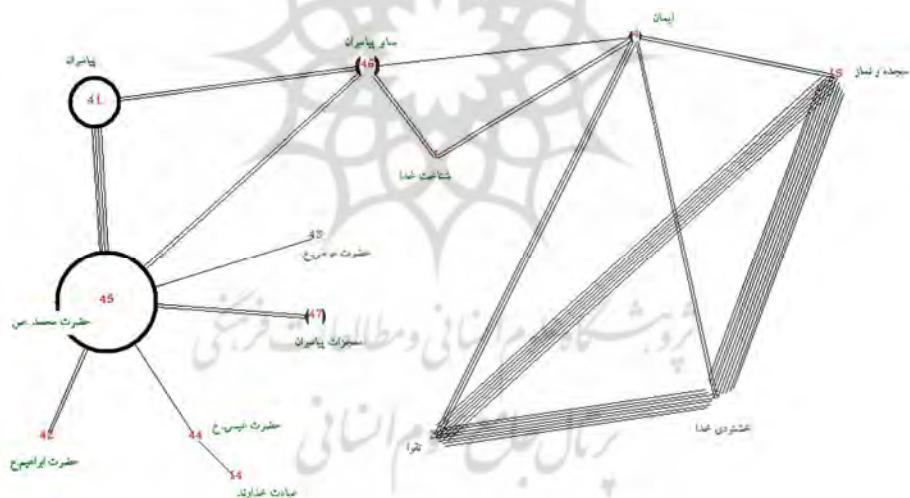
ح-۱: تقارن ما و پیامبران در قرآن

بیشترین ضریب همبستگی مربوط به تقارن کدهای ۴۱ (بایدها و نبایدها در رابطه ما و پیامبران به‌طور عام) و ۴۵ (بایدها و نبایدها در رابطه ما و حضرت محمد (ص)) با ضریب همبستگی ۰.۳۶۹ است. پس از آن کد ۴۶ (بایدها و نبایدها در رابطه ما و سایر پیامبران) و ۴۵ (بایدها و نبایدها در رابطه ما و حضرت محمد (ص)) با ضریب همبستگی ۰.۲۴۸ قرار دارد. در رتبه سوم، کد ۴۷ (بایدها و نبایدها در نگرش ما به معجزات پیامبران) و کد ۴۵ (بایدها و نبایدها در رابطه ما و حضرت محمد (ص)) با ضریب همبستگی ۰.۲۱۳ می‌نشینند. چهار تقارن همگی ضریب همبستگی ۰.۱۸۳ دارند که در رتبه چهارم قرار می‌گیرند. این‌ها عبارتند از: کد ۴۷ و ۱۸ (بایدها و نبایدها در نگرش ما به معجزات پیامبران) + (بایدها و نبایدھای دعا و مناجات) کدهای ۴۷ و ۷ (بایدها و نبایدھا در نگرش ما به معجزات پیامبران) + (دوستی و دشمنی با خدا) کدهای ۴۷ و ۳ (بایدها و نبایدھا در نگرش ما به معجزات پیامبران) + (روی آوری و دوری از خدا و دین او) و کدهای ۴۷ و ۶ (بایدها و نبایدھا در نگرش ما به معجزات پیامبران) + (خشنوی خدا).

رتبه‌های بعدی به ترتیب عبارتند از: تقارن کدهای ۴۲ و ۹ (بایدها و نبایدھا در رابطه ما و حضرت ابراهیم (ع)) + (بایدھا و نبایدھای امید، اعتماد و توکل به خدا) با ضریب همبستگی ۰.۱۶۷، کدهای ۴۶ و ۱ (بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و سایر پیامبران) + (بایدھا و نبایدھای شناخت خدا) با ضریب همبستگی ۰.۱۵۷ و کدهای ۴۱

و ۴۶ (باید ها و نباید ها در رابطه ما و پیامبران به طور عام) + (باید ها و نباید ها در رابطه ما و سایر پیامبران) با ضریب همبستگی ۱۰۵

در مدل زیر که بر اساس همبستگی‌های با ضریب ۰.۱۰۰ و بیشتر طراحی شده،
مضامینی که تقارن نداشتند و یا تقارن آنها در حد ضریب همبستگی کمتر از ۰.۱۰۰ بودند، از کادر خارج شده است. در سمت چپ مدل، دایره شماره ۴۵ (باید ها و
نباید های ما و حضرت محمد (ص)) قرار دارد که با پنج دایره دیگر که همگی مربوط
به پیامبران و معجزات آنان هستند در تقارن است. در سمت راست مدل، یک مجموعه
پر تقارن اما با دوایر بسیار کوچک (فراوانی های خیلی کم) قرار دارد که با محوریت
باید ها و نباید های مرتبط با «ایمان»، در تقارن با نماز، تقوا، خشنودی خدا و شناخت
خداست. به این ترتیب پل میان سمت راست و سمت چپ مدل، به وضوح هنجرهای
مرتبط با ایمان و همچنین شناخت خداست.

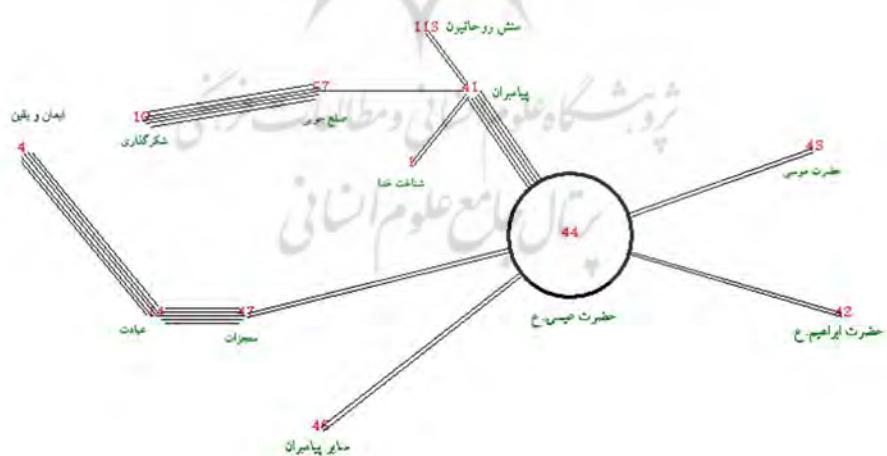
مدل تقارن هنجارهای مرتبط با ما و پیامبران در قرآن

ح-۲: تقارن ما و پیامبران در انجیل

در انجیلا، پیشترین ضریب همیستگی مربوط به تقارن کدهای ۴ (پایدها و نیایدها در

رابطه ما و پیامبران به طور عام) و ۴۴ (باید ها و نباید ها در رابطه ما و حضرت عیسی (ع)) با ضریب همبستگی ۰.۵۲۹ است. پس از آن همان کد ۴۴ با کد ۴۲ (باید ها و نباید ها در رابطه ما و حضرت ابراهیم (ع)) با ضریب همبستگی ۰.۲۲۵ قرار دارد. دو تقارن با ضریب همبستگی ۰.۱۸۳ و ۰.۰۷۶ رتبه سوم را دریافت کرده اند. تقارن کد ۴۴ (باید ها و نباید ها در رابطه ما و حضرت عیسی (ع)) و کدهای ۴۷ و ۴۶ (باید ها و نباید ها در نگرش ما به معجزات پیامبران) و (باید ها و نباید ها در رابطه ما و سایر پیامبران) تقارن کد ۴۴ (باید ها و نباید ها در رابطه ما و حضرت عیسی (ع)) و کد ۴۳ (باید ها و نباید ها در رابطه ما و حضرت موسی (ع)) با ضریب همبستگی ۰.۱۵۸ در رتبه چهارم می نشینند.

در مدل زیر، دایره شماره ۴۴ (باید ها و نباید های ما و حضرت عیسی (ع)) محور اصلی را تشکیل داده که با پنج دایره دیگر که همگی مربوط به پیامبران و معجزات آنان هستند در تقارن است (کاملاً مشابه قرآن). در سمت چپ مدل، از طریق دو اتصال زنجیره ای، از یکسو عبادت و ایمان و یقین، از مسیر معجزات با دایره ۴۴ در تقارن است و از سوی دیگر مضمون پیامبران به طور عام، از یکسو با شناخت خدا و از سوی دیگر با منش روحا نیون در تقارن است، ضمن آنکه به زنجیره ای از تقارن ها شامل صلح جویی و شکر گذاری متصل است.

مدل تقارن هنجارهای مرتبط با ما و پیامبران در انجیل

ح-۳؛ تقارن ما و پیامبران در تورات

در حوزهٔ مضامین مربوط به هنچارهای ما و پیامبران در تورات، هیچ ضریب همبستگی ۱۰۰٪ و بیشتر دیده نشد.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

توسعه وسایل ارتباطی و شکل‌گیری فن‌آوری‌های نوین ارتباطی - اطلاعاتی (ICT) شرایطی را فراهم کرده که هر کس با هر اندیشه و دینی امکان دسترسی به اصیل‌ترین و تخصصی‌ترین متون دین خویش و دیگر ادیان را یافته است. در آینده‌ای نه‌چندان دور، با کوچک شدن دستگاه‌های ترجمه همزمان، و توسعه هوش مصنوعی، بشریت وارد دوره جدیدی خواهد شد که مواجهه ادیان با یکدیگر از شکل محدود کنونی چه از لحاظ تعداد و نوع افراد درگیر و چه عمق موضوعات مورد بحث؛ به وضعیتی جدید تغییر شکل خواهد داد. در آن شرایط، احتمالاً دیدگاه ادیان در مورد پیامبر دین خود و دیگر پیامبران و ارتباط آنان با یکدیگر یکی از مضامین مورد گفتوگو خواهد بود.

در این مقاله ابتدا شیوه بعثت پیامبران به چهار طبقه تقسیم و جایگاه پیامبران اول‌والعزم در این تقسیم‌بندی مشخص شد. سپس در تبیین هنچارهای مرتبط با پیامبران، این دیدگاه ارائه شد که هنچارهای مطرح در سه کتاب مقدس، به دو دلیل، فاقد خصلت‌های عام «هنچار» در مباحث جامعه‌شناسی است: ۱- الزاماً اجتماع و حاصل اکثریت یا میانگین جمعیت نیست. ۲- در حالی که از دیدگاه جامعه‌شناسی، از تجمع ارزش‌ها و هنچارهای یک جامعه - در هر مقطع از زمان - نظام هنچاری آن مقطع حاصل می‌شود، در کتب مقدس، آنچه که به صورت هنچار مطرح شده، قائم به زمان و مکان نیست.

با این نگاه به هنچارهای مرتبط با ما و پیامبران در سه کتاب مقدس، جستجو، استخراج و کدگذاری چنین هنچارهایی از تورات، انجیل و قرآن به روش «تحلیل محتوای عمقی» با نرم‌افزار ام. آر. پی انجام و نتایج زیر حاصل شد:

- در قرآن، رتبه اول فراوانی گزاره‌های مربوط به ما و پیامبران، متعلق به گزاره‌های ما و حضرت محمد (ص) است در انجیل این رتبه به حضرت عیسی (ع) تعلق دارد اما

در تورات گزاره باید و نباید در رابطه ما و پیامبران به سختی یافت می‌شود. این‌گونه است که سهم گزاره‌های انجیل در این حوزه ۶۱ برابر تورات و ۱۰۲ برابر قرآن می‌شود. تفاوت مهم دیگر سه کتاب مقدس در این حوزه آن است که سهم گزاره‌های باید و نباید قرآن در مورد سایر پیامبران حتی کمی بیش از پیامبر قرآن - حضرت محمد (ص) - است. درحالی‌که سهم گزاره‌های مرتبط با حضرت عیسی (ع) در انجیل حدود هفت برابر گزاره‌های مربوط به دیگر پیامبران است.

- سهم بایدها در مجموع گزاره‌های «ما و پیامبران» در تجمع سه کتاب مقدس بیش از نبایدهاست. نسبت‌های مذکور در مقایسه سه کتاب با یکدیگر متفاوت است. نسبت بایدها در انجیل بیش از نبایدها و در قرآن و تورات، معکوس آن است.

از هر سه کتاب، می‌توان بایدها و نبایدهایی درباره نگرش به پیامبران به طور عام یافت. آنچنانکه قرآن می‌گوید پیامبران را تکذیب نکنید و از کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده و میان هیچ‌کدام از آنان فرقی نگذاشته‌اند، باشید (۰۱/۰۰۴/۱۵۲). انجیل می‌گوید به انبیاء ایمان داشته باشید، قدم‌های کسانی (پیامبران) که بشارت می‌دهند، خوش دارید. تورات نیز می‌گوید: از سخنان پیامبری که ادونای (خدا) مانند (موسى) از میان برادران [یهودی] تان، به پیامبری مبعوث خواهد کرد، سرپیچی نکنید. هر سه کتاب مقدس، از مخاطب می‌خواهند که حضرت ابراهیم را گرامی دارند. ضمن آنکه در هر سه کتاب می‌توان گزاره‌های هنجاری درباره حضرت موسی (ع) یافت.

در قرآن و انجیل می‌توان گزاره‌های مشابهی یافت که حاوی باید و نبایدهای خداوند در باره رفتار با هر یک از دو پیامبر آن عصر است. انجیل می‌گوید عیسی مسیح (ع) را اطاعت کنید. قرآن نیز می‌گوید پیامبر (خدا) را اطاعت کنید.

در قرآن، گزاره‌های هنجاری را می‌توان یافت که بیانگر جزئیات رفتارهای مورد انتظار با پیامبر است. قرآن می‌گوید به صدای بلند با پیامبر سخن نگویید، صدایتان را بلندتر از صدای پیامبر نکنید.

مهم‌ترین تفاوت قرآن و انجیل در این حوزه موضوع منشأ خلقت حضرت عیسی (ع) است. انجیل می‌گوید ایمان بیاورید که عیسی (ع) مسیح و پسر خداست. اما قرآن

می‌گوید از کسانی که می‌گویند: «خدا، همان مسیح (ع) پسر مریم است»، نباشد. در قرآن و انجیل، گزاره‌های هنجاری درباره معجزات پیامبران قابل مشاهده است. قرآن می‌گوید به آیات (معجزات) خدا بیندیشید. انجیل می‌گوید: (به معجزات عیسی) شک نکنید. و تورات می‌گوید: همچون کسانی که گفتند دو ساحر (موسى و برادرش هارون) (معجزات) را با هم ساخته‌اند، نباشد.

در قرآن، تقارن‌های قابل توجهی میان مضامین هنجارهای مرتبط با ما و پیامبران دیده می‌شود. بیشترین ضریب همبستگی مربوط به تقارن بایدها و نبایدها در رابطه ما و پیامبران به‌طور عام با بایدها و نبایدها در رابطه ما و حضرت محمد (ص) است. در انجیل، بیشترین تقارن مربوط به بایدها و نبایدها در رابطه ما و پیامبران به‌طور عام و بایدها و نبایدها در رابطه ما و حضرت عیسی (ع) است. در حوزه مضامین مربوط به هنجارهای ما و پیامبران در تورات، هیچ تقارن قابل توجهی دیده نشد.

پیوست

الف: بایدها و نبایدها در رابطه ما و پیامبران به‌طور عام

قرآن:

پیامبران را به ناحق نکشید (۰۳/۰۶۱/۰۰۲) + هرگاه پیامبری چیزی را که خوشایند شما نبود برایتان آورد، کبر نورزید (۰۱/۰۸۷/۰۰۲) + از کسانی که هرگاه پیامبری چیزی را که خوشایند آنان نبود برایشان آورد، او را دروغ‌گو خوانند، نباشد (۰۲/۰۸۷/۰۰۲) + از کسانی که هرگاه پیامبری چیزی را که خوشایند آنان نبود برایشان آورد، او را کشتند، نباشد (۰۳/۰۸۷/۰۰۲) + پیامبران خدا را نکشید (۰۳/۰۹۱/۰۰۲) + دشمن فرستادگان خدا نباشد (۰۳/۰۹۸/۰۰۲) + بگویید به آنچه به همه پیامبران از سوی پروردگارشان داده شده، ایمان آورده‌ایم (۰۹/۱۳۶/۰۰۲) + بگویید میان هیچ یک از پیامبران فرق نمی‌گذاریم (۱۰/۱۳۶/۰۰۲) + از مؤمنانی که به فرستادگان خدا ایمان آورده‌اند، باشد (۰۴/۲۸۵/۰۰۲) + از کسانی که [گفتند] میان هیچ‌یک از فرستادگان خدا فرقی

نمی‌گذاریم، باشد (۰۵/۰۰۲/۲۸۵) + از کسانی که پیامبران را به ناحق می‌کشند نباشد (۰۳/۰۰۳/۲۱) + به آنچه بر پیامبران نازل شده، بگروید (۰۳/۰۰۳/۰۸۴) + از کسانی که می‌گویند «میان هیچ‌یک از آنان (پیامبران) فرق نگذاریم» باشد (۰۳/۰۰۳/۰۵) + پیامبران را به ناحق نکشید (۰۳/۱۱۲) + از کسانی که به پیامبران خدا کفر می‌ورزند نباشد (۰۴/۰۰۴/۱۳۶) + از کافرانی که به پیامبران خدا کفر می‌ورزند، نباشد (۰۴/۰۰۴/۱۵۰) + از کافرانی که می‌خواهند بین خدا و پیامبرانش جدایی اندازنند، نباشد (۰۴/۰۰۴/۱۵۰) + از کسانی که می‌گویند ما به بعضی (از پیامبران) ایمان داریم و بعضی را انکار می‌کنیم و می‌خواهند میان این [دو] راهی برای خود اختیار کنند، نباشد (۰۴/۰۰۴/۱۵۰) + از کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده و میان هیچ‌کدام از آنان فرقی نگذاشته‌اند باشد (۰۴/۰۰۴/۱۵۲) + به پیامبران (خدا) ایمان بیاورید (۰۴/۰۰۴/۱۷۱) + به فرستادگان خدا، ایمان بیاورید (۰۴/۰۰۵/۱۲۰) + فرستادگان خدا را یاری دهید (۰۴/۰۰۵/۱۲۰) + نعمت خدا را بر خود یاد کنید، آنگاه که در میان شما، پیامبرانی قرار داد (۰۴/۰۰۵/۱۰۰) + از کسانی که پیامبران را به استهزاء گرفتند، نباشد (۰۴/۰۰۶/۱۰۰) + از کسانی که [پیامبران خود] را تکذیب کردند، نباشد (۰۴/۰۰۶/۱۴۸) + چون پیامبرانی از خودتان بیایند و آیات خدا را بر شما بخوانند به پرهیزگاری گرایید (۰۴/۰۰۷/۱۰۱) + چون پیامبرانی از خودتان بیایند و آیات خدا را بر شما بخوانند به صلاح گرایید (۰۴/۰۰۷/۲۰۲) + پیامبران خدا را در گمراهی نپنداشد بلکه آنان را فرستاده‌ای از جانب پروردگار جهانیان بدانید (۰۴/۰۱۶/۰۰۷) + پیامبران را تکذیب نکنید (۰۴/۰۰۷/۱۰۱) + از کسانی که پیامبرانشان را که دلایل روشن برایشان آوردنند، تکذیب کرده و باز ایمان نیاوردنند، نباشد (۰۴/۰۰۷/۱۰۱) + از آنان که با دلایل آشکار پیامبرانشان، بر آن نبودند که ایمان بیاورند و ستم کردند، نباشد (۰۴/۰۱۳/۱۰۱) + از کسانی که چون علم کافی نداشتند [پیامبرانشان] را تکذیب کردند، نباشد (۰۴/۰۱۰/۰۳۹) + از اقوامی که رسولانی را که خداوند به سویشان برانگیخته با وجود دلایل آشکار دروغ شمرده و ایمان نیاورده‌اند، نباشد (۰۴/۰۱۰/۰۷۴) + از کسانی که به فرستادگان خداوند ایمان آورده‌اند، باشد

(۰۱/۰۳۰/۱۰۳) + از کسانی که در مورد پذیرش پیامبران و رسالت آنان نادانی می‌کنند، نباشد (۰۲/۰۲۹/۰۱۱) + از کسانی که درباره رسالت پیامبران نمی‌اندیشنند، نباشد (۰۱/۰۵۱/۰۱۱) + رسالت پیامبران خدا را پذیرید (۰۲/۰۵۷/۰۱۱) + از کسانی که فرستادگان پروردگارشان را نافرمانی کردند، نباشد (۰۲/۰۵۹/۰۱۱) + از کسانی که از آنچه پیامبران مردم را بدان می‌خوانند سخت دچار شک هستند، نباشد (۰۱/۰۶۲/۰۱۱) + از کسانی که پیامبران را دروغ‌گو می‌دانند، نباشد (۰۱/۰۹۳/۰۱۱) + از کسانی که به خداوند و پیامبرانش ایمان می‌آورند، باشد (۰۱/۰۹۴/۰۱۱) + از سرگذشت‌های پیامبران اندرز و تذکری بگیرید (۰۱/۱۲۰/۰۱۱) + از سرگذشت پیامبران عبرت بگیرید. سخنی نیست که به دروغ ساخته شده باشد (۰۱/۱۱۱/۰۱۲) + فرستادگان خدا را مسخره نکنید (۰۱/۰۳۲/۰۱۲) + از کافرانی که به آنچه آن‌ها (فرستادگان خدا) می‌گفته‌اند، شک داشتنند، نباشد (۰۲/۰۰۹/۰۱۴) + از آنانی که پیامبران را تکذیب می‌کنند، نباشد (۰۱/۰۸۰/۰۱۵) + از کسانی که رسولی را که از میان خودتان فرستاده شده، تکذیب می‌کنند، نباشد (۰۱/۱۱۳/۰۱۶) + از کسانی که تکذیب‌کننده و رویگردان [از وحی پیامبرانند] نباشد (۰۱/۰۴۸/۰۲۰) + از کسانی که پیامبران را مسخره کردند، نباشد (۰۱/۰۴۱/۰۲۱) + از کسانی که پیامبر خود را نشناخته و [لذا] به انکار او پرداخته‌اند، نباشد (۰۱/۰۶۹/۰۲۳) + همچون کسانی که چون: «نوح به آنان گفت آیا پروا ندارید که پیامبران را تکذیب می‌کنید؟» نباشد (۰۱/۰۲۶/۰۲۶) + از کسانی که پیامبران [خدا] را تکذیب کردند، نباشد (۰۱/۱۲۳/۰۲۶) + از کسانی که پیامبران [خدا] را تکذیب کردند، نباشد (۰۱/۱۴۱/۰۲۶) + از کسانی که فرستادگان خدا را تکذیب کردند، نباشد (۰۱/۱۶۰/۰۲۶) + از کسانی که فرستادگان خدا را تکذیب کردند، نباشد (۰۱/۱۷۶/۰۲۶) + بر بندگانی که خدا آنان را برگزیده است، درود فرست (۰۲/۰۵۹/۰۲۷) + از خوش‌گذرانانی که (به پیامبران) گفته‌ند: «ما به آنچه شما بدان فرستاده شده‌اید کافریم» نباشد (۰۱/۰۳۴/۰۳۴) + فرستادگان (خدا) را دروغ نشمارید (۰۱/۰۴۵/۰۳۴) + پیامبران را تکذیب نکنید (۰۱/۰۲۵/۰۳۵) + از کسانی که گفته‌ند (پیامبران) جز بشری مانند ما نیستند، نباشد (۰۱/۰۱۵/۰۳۶) + از

کسانی که گفتند [خدای] رحمان چیزی (پیامبری) نفرستاده، نباشد (۰۲/۰۱۵/۰۳۶/۳۳) + از کسانی که گفتند (پیامبران) جز دروغ نمی‌پردازند، نباشد (۰۳/۰۱۵/۰۳۶/۳۳) + از کسانی که پاداشی از شما نمی‌خواهند و خود [نیز] بر راه راست قرار دارند، پیروی کنید (۰۱/۰۲۱/۰۳۶/۳۳) + فرستادگان (خدا) را ریشخند نکنید (۰۱/۰۳۰/۰۳۶/۳۳) + از بندگان پاکدین خدا که پیامبران را دروغگو نمی‌شمنند، باشد (۰۱/۱۲۸/۰۳۷/۳۳) + از کسانی که در شگفتند از اینکه هشداردهنده‌ای از خودشان برایشان آمده، نباشد (۰۱/۰۳۸/۳۳) + پیامبران (خدا) را تکذیب نکنید (۰۱/۰۴۰/۰۳۸/۳۳) + فرستادگان (خدا) را به دروغ نگیرید (۰۱/۰۱۴/۰۵۰/۳۳) + از صالحانی که به پیامبران خدا ایمان آوردنده، باشد (۰۱/۰۲۵/۰۵۷/۳۳) + از کسانی که در برابر دلایل آشکار پیامبران گفتند: «آیا بشری (مثل خودمان) ما را هدایت می‌کند؟»، نباشد (۰۱/۰۰۶/۰۶۴/۳۳) + از کسانی که به پیامبران گفتند: «شما جز در گمراهی بزرگ نیستید»، نباشد (۰۳/۰۰۹/۰۶۷/۳۳) + از کسانی که (نصایح پیامبران را) نشنیدند، نباشد (۰۱/۰۱۰/۰۶۷/۳۳) + از کسانی که (نصایح پیامبران را) نپذیرفتند، نباشد (۰۲/۰۱۰/۰۶۷/۳۳) + از کسانی که به تکذیب پرداختند، نباشد (۰۱/۰۱۸/۰۶۷/۳۳) + از امر فرستاده پروردگارتان سرپیچی نکنید (۰۱/۰۱۰/۰۶۹/۳۳) + از کسانی که (در برابر دعوت پیامبران) انگشتانشان را در گوش‌هایشان کردند و ردا بر سر کشیدند و اصرار ورزیدند، نباشد (۰۱/۰۰۷/۰۷۱/۳۳) + به پیامبران (خدا) ایمان آورید (۰۱/۱۷۷/۰۰۲/۳۳) + به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید (۰۱/۱۷۹/۰۰۳/۳۳) + به خدا و پیامبرانش بگروید و پرهیزگاری کنید (۰۲/۱۷۹/۰۰۳/۳۳) + همچون کسانی که پیامبرانشان را به مسخره گرفتند، نباشد (۰۱/۰۱۱/۰۱۵/۳۳).

- انجیل:

از انبیای دروغین دوری کنید (۰۱/۰۱۵/۰۰۷/۰۶) + انبیاء دروغین را از اعمالشان بشناسید (۰۲/۰۱۵/۰۰۷/۰۶) + قبرهای انبیاء را بنا نکنید درحالی که پدران شما خون آنها را ریخته‌اند (۰۱/۰۲۹/۰۲۳/۰۶) + زنhar (مواظب باشد) بعد از عیسی کسانی که ادعای مسیح بودن می‌کنند، شما را گمراه نکنند (۰۱/۰۰۴/۰۲۴/۰۶) + از کسانی که

دچار گمراهی از پیامبران دروغین می‌شوند، نباشد (۰۱/۰۱۱/۰۲۴/۰۶) + در مقابل مسیح‌ها و پیامبران دروغین و آیات و معجزاتی که شما را گمراه خواهند کرد، مواطن باشد (۰۱/۰۲۲/۰۱۳/۰۷) + به آن کسانی که خدا فرستاده است، ایمان بیاورید (۰۱/۰۲۹/۰۰۶/۰۹) + از کسانی که پیام پیامبران را باور نموده‌اند، باشد (۰۱/۰۳۸/۰۱۲/۰۹) + کسانی که از طرف خدا فرستاده نشده‌اند را قبول نکنید (۰۲/۰۴۳/۰۱۶/۰۹) + پیامبران را جفا ندهید (۰۱/۰۵۲/۰۰۷/۱۰) + مواطن باشد گفته انبیاء در مورد نابودی و حیرانی حاصل از استهzaءگری شما رخ ندهد (۰۱/۰۴۰/۰۱۳/۱۰) + از کسانی که به آنچه در نوشه‌های انبیاست، اعتقاد دارند، باشد (۰۲/۰۱۴/۰۲۴/۱۰) + قدم‌های کسانی (پیامبران) که بشارت می‌دهند خوش دارید (۰۱/۰۱۵/۰۱۰/۱۱) + از کسانی که پیام پیامبران را می‌کشند، نباشد (۰۱/۰۱۵/۰۰۲/۱۸) + از کسانی که پیامبران را می‌کشند، نباشد (۰۱/۰۱۶/۰۱۰/۱۱) + نبوت‌ها، یعنی پیغام‌هایی را که خدا به مؤمنین می‌دهد، کوچک و حقیر نشمارید (۰۱/۰۲۰/۰۰۵/۱۸) + به دقت به آن‌ها (نبوت‌ها، یعنی پیغام‌هایی را که خدا به مؤمنین می‌دهد) گوش فرا دهید (۰۱/۰۲۱/۰۰۵/۱۸) + اگر تشخیص دادید (نبوت‌ها، یعنی پیغام‌هایی را که خدا به مؤمنین می‌دهد) صبر را از انبیائی که به نام خدا تکلم نمودند، بیاموزید (۰۲/۰۲۱/۰۰۵/۱۸) + (مراقب) پیامبران دروغین که تعالیم غلط و زیان‌بخش را به میان شما می‌آورند، باشد (۰۱/۰۰۱/۰۰۲/۲۷) + از کسانی که راههای هرزه پیامبران دروغین را دنبال می‌کنند، نباشد (۰۱/۰۰۲/۰۰۲/۲۷) + (مراقب) پیامبران دروغین که از روی طمع و با داستان‌های جعلی خود، شما را استثمار می‌کنند، باشد (۰۱/۰۰۳/۰۰۲/۲۷) + (مراقب) پیامبران دروغین جسور باشد (۰۳/۰۱۰/۰۰۲/۲۷) + (مراقب) پیامبران دروغین متکبر باشد (۰۴/۰۱۰/۰۰۲/۲۷) + (مراقب) پیامبران دروغینی که هیچ حرمتی به موجودات آسمانی نمی‌نهند، باشد (۰۵/۰۱۰/۰۰۲/۲۷) + مراقب پیامبران دروغینی که به موجودات آسمانی اهانت می‌کنند، باشد (۰۶/۰۱۰/۰۰۲/۲۷) + (مراقب) پیامبران دروغینی که عیش و عشرت یک روزه را سرور خود می‌دانند باشد (۰۱/۰۱۳/۰۰۲/۲۷) + (مراقب) پیامبران دروغینی که چشم‌های پر از زنا دارند و افراد ضعیف ایمان را به دام

می‌کشند باشید (۰۱/۰۲/۲۷) + (مراقب) پیامبران دروغینی که راه مستقیم را ترک کرده و گمراه شده‌اند باشید (۰۱/۰۲/۲۷) + (مراقب) پیامبران دروغینی که سخنان تکبرآمیز و باطل می‌گویند باشید (۰۱/۰۲/۲۷) + اگر کسی ادعا کند که از جانب خدا پیغامی دارد و او با هدایت روح اقرار نماید که عیسی در جسم ظاهر شد، (طمئن شوید) از جانب خداست (۰۱/۰۴/۲۸) + اگر کسی ادعا کرد که از جانب خدا نبوتی دارد، نخست او را بیازمایید (۰۱/۰۴/۲۸) + آنانی را که ادعا می‌کنند رسولند، امتحان کنید تا دروغ‌گویی‌شان مشخص شود (۰۴/۰۲/۳۲) + از کسانی که خون مقدسین و انبیاء را ریختند، نباشید (۰۱/۰۶/۱۶/۳۲) + مراقب باشید فریب پیامبران دروغین را که از شیطان پیروی می‌کنند، نخورید (۰۱/۰۴/۳۲).

- تورات:

به پیامبری که ادونای (خدا) مانند (موسى) از میان برادران [یهودی]‌تان، به پیغمبری مبعوث خواهد کرد، گوش بدھید (۰۱/۰۵/۱۸/۰۵) + از سخنان پیامبری که ادونای (خدا) مانند (موسى) از میان برادران [یهودی]‌تان، به پیغمبری مبعوث خواهد کرد، سریچی نکنید (۰۱/۰۵/۱۸/۰۵) + (برای تشخیص حقانیت سخن پیامبر) ببینید چیزی که می‌گوید روی می‌دهد یا نه (۰۱/۰۵/۱۸/۰۵) + از پیامبری که از روی قصد بد، سخن گفته است، نهراشید (۰۱/۰۵/۱۸/۰۵).

ب: باید‌ها و نباید‌ها در رابطه ما و حضرت ابراهیم (ع)

- قرآن

از سبک مغرانی که از آیین ابراهیم (ع) روی برتابفتند، نباشید (۰۱/۱۳۰/۰۰۲/۳۳) + نگوئید یهودی یا مسیحی باشید تا هدایت شوید، بلکه بر آیین ابراهیم حق‌گرا باشید و از مشرکان نباشید (۰۱/۱۳۵/۰۰۲/۳۳) + بگویید به آنچه بر ابراهیم (ع) نازل شده، ایمان آورده‌ایم (۰۳/۱۳۶/۰۰۲/۳۳) + ای اهل کتاب درباره حضرت ابراهیم مجاجه نکنید [که او را پیرو دین خود بدانید] تعقل کنید که تورات و انجیل بعد از او نازل شده است (۰۱/۰۶۵/۰۰۳/۳۳) + از آیین ابراهیم (ع)، پیروی کنید (۰۱/۰۶۸/۰۰۳/۳۳) + از آیین ابراهیم (ع) که حق‌گرا بود و از مشرکان نبود پیروی کنید (۰۱/۰۹۵/۰۰۳/۳۳) + از آیین

ابراهیم (ع) حق گرا پیروی نمایید (۰۳/۱۲۵/۰۰۴) + در نجات بخشی ابراهیم (ع) از آتش به دست خدا بیندیشید (۰۱/۰۲۴/۰۲۹) + از ابراهیم (ع) که سرمشقی نیکوست پیروی کنید (۰۱/۰۰۴/۰۶۰) + از کسانی که با ابراهیم (ع) هستند، (پیروان توحیدی) پیروی کنید (۰۲/۰۰۴/۰۶۰) + همانند ابراهیم (ع) و همراهان او، از کافران بیزاری جویید (۰۳/۰۰۴/۰۶۰) + همانند ابراهیم (ع) و همراهان او، از آنچه کافران به جای خدا می‌پرستند بیزاری جویید (۰۴/۰۰۴/۰۶۰) + همانند ابراهیم (ع) و همراهان او، به کافران کفر بورزید (۰۵/۰۰۴/۰۶۰) + همانند ابراهیم (ع) و همراهان او، میان شما و کافران دشمنی و کینه وجود داشته باشد تا وقتی که فقط به خدا ایمان آورند (۰۶/۰۰۴/۰۶۰) + اگر به خدا امید می‌بندید، از (ابراهیم (ع) و همراهان او پیروی کنید (۰۱/۰۰۶/۰۶۰) + اگر به روز بازپسین امید می‌بندید، از (ابراهیم (ع) و کسانی که با اویند) پیروی کنید (۰۲/۰۰۶/۰۶۰).

- انجیل:

مانند ابراهیم (ع) به خدا ایمان بیاور (۰۱/۰۰۳/۰۰۴/۱۱) + همچون ابراهیم (ع)، همراه با اجرای احکام شریعت، به خدا ایمان داشته باشید (۰۱/۰۱۳/۰۰۴/۱۱) + همچون ابراهیم (ع) به وعده‌های خدا ایمان بیاورید (۰۱/۰۰۶/۰۰۳/۱۴) + از فرزندان واقعی ابراهیم (ع)، کسانی که به خدا ایمان دارند، باشید (۰۱/۰۰۷/۰۰۳/۱۴) + مانند ابراهیم (ع) در راه خدا صیر کن (۰۱/۰۱۵/۰۰۶/۲۴) + مانند ابراهیم ایمان کامل داشته باشید و از خدا اطاعت کنید (۰۱/۰۰۸/۰۱۱/۲۴).

ج: بایدها و نبایدها در رابطه ما و حضرت موسی (ع) در قرآن

آنگاه که در غیاب موسی، گوشه را [به پرستش] گرفتید، به یاد آرید (۰۱/۰۰۲/۳۳) + بگویید به آنچه به موسی (ع) داده شده، ایمان آورده‌ایم (۰۷/۱۳۶/۰۰۲/۳۳) + همچون کسانی که چون گزندی به آنان می‌رسید به (دیگران) [موسی و همراهانش] شگون بد می‌زنند، نباشید (۰۲/۱۳۱/۰۰۷/۳۳) + همچون کسانی که به فرستادگان خدا (موسی (ع) و هارون) ایمان نیاوردن، نباشید (۰۱/۰۱۰/۳۳) + همچون کسانی که با پیروی نکردن از پیامبر خداوند (موسی (ع) بر خود ستم کردند، نباشید

(۳۳) + از واقعه نجات موسی و همراهانش از دست فرعون، عبرت بگیرید (۰۱/۰۶/۰۲۶) + از کسانی که به واقعه عبرت موسی و همراهانش از دست فرعون، ایمان نیاوردند نباشد (۰۲/۰۶/۰۲۶) + همچون کسانی که گفتند ما همه (موسی و هارون) را منکریم نباشد (۰۴/۰۴/۰۲۸) + مانند کسانی که موسی (ع) را [با اتهام خود] آزار دادند، نباشد (۰۱/۰۶/۰۳۳) + از کسانی که از داستان موسی (ع) و فرعون عبرت می‌گیرند باشید (۰۲/۰۲۶/۰۷۹).

- انجیل:

به موسی (ع) ایمان داشته باشید (۰۱/۰۲۶/۱۰) + از کسانی که شریعت موسی را اجرا می‌کنند، باشید (۱۳/۰۱۳/۰۲/۱۱) + همچون کسانی که مانند «فورح» که علیه موسی یاغی شد، نبایشد (۰۱/۰۱۱/۰۳).

- تورات:

از کسانی که موسی را ترک می‌کنند، نباشد (۰۵/۰۲۸/۰۲۰/۰۱).

د: باید ها و نباید ها در رابطه ما و حضرت عیسی (ع) در قرآن

بگویید به آنچه به عیسی (ع) داده شده، ایمان آوردهایم (۰۸/۱۳۶/۰۰۲/۳۳) + همچون
کسانی باشید که عیسی پیامبر را اطاعت کردند (۰۰۳/۳۳) + (درباره عیسی (ع))
از تردیدکنندگان مباش (۰۱/۰۶۰/۰۰۳/۳۳) + (از داستان درست مسیح (ع)) روی گردان
نشوید (۰۱/۰۶۳/۰۰۳/۳۳) + از کسانی که گفتند «خدا، همان مسیح (ع) پسر مریم
است» نباشید (۰۱/۰۱۷/۰۰۵/۳۳) + از کسانی که می‌گویند: «خدا، همان مسیح (ع) پسر
مریم است»، نباشید (۰۱/۰۷۲/۰۰۵/۳۳) + از کسانی که در [ماجرای] عیسی پسر مریم و
[همان] گفتار (که در قرآن بیان شده) درست است، شک می‌کنند، نباشید
(۰۱/۰۳۴/۰۱۹/۳۳) + از کسانی که (درباره خلقت مسیح) به اختلاف پرداختند، نباشید
(۰۱/۰۳۷/۰۱۹/۳۳) + همچون کسانی باشید که از خدا می‌ترسیدند و از پیامبر (عیسی)
فرمان می‌بردند (۰۱/۰۶۳/۰۴۳/۳۳) + همچون کسانی که با پیروی از عیسی، پسر مریم
که به او انجیل عطا کردیم، در دل‌هایشان رأفت و رحمت نهاده شد، باشید
(۰۱/۰۲۷/۰۵۷/۳۳) + از کسانی که دلایل روشن عیسی در تصدیق تورات پیش از او و

بشرت‌گری احمد، فرستاده پس از او را سحری آشکار خواندند، نباشد (۰۱/۰۰۶/۰۶۱/۳۳) + همچون کسانی که کفر ورزیدند و به مریم تهمت زدند نباشد (۰۱/۰۰۴/۳۳) + درباره عیسی بن مریم و کشن او، از گمان پیروی نکنید (۰۱/۰۵۶/۰۰۴/۳۳) + همچون یهود که گفتند «عُزیر، پسر خداست» و نصاری که گفتند «مسیح، پسر خداست» نباشد (۰۱/۰۳۰/۰۰۹/۳۳) + همچون کسانی که دانشمندان، راهبان خود و مسیح، پسر مریم را به جای خدا به الوهیت گرفتند نباشد (۰۲/۰۳۱/۰۰۹/۳۳).

- انجیل:

چون به خاطر عیسی (ع) شما را اهانت کنند، خوشحال باشید (۰۱/۰۱۱/۰۰۵/۰۶)
+ چون به خاطر عیسی (ع) شما را جفا رسانند، خوشحال باشید (۰۲/۰۱۱/۰۰۵/۰۶)
چون به خاطر عیسی (ع) هرگونه افترایی به شما بزنند، خوشحال باشید (۰۳/۰۱۱/۰۰۵/۰۶)
+ چون به خاطر عیسی (ع) شما را جفا رسانند، خوش باشید (۰۱/۰۱۲/۰۰۵/۰۶)
+ همچون مردی دانا که خانه خود را بر سنگ بنا می‌کند سخنان عیسی را بشنوید و آن‌ها را به جا آورید (۰۱/۰۲۴/۰۰۷/۰۶) + از کسانی که سخنان عیسی (ع) را شنیده به آن‌ها عمل نمی‌کنند، نباشد (۰۱/۰۲۶/۰۰۷/۰۶) + از کسانی که در برابر مردم خود را از آن عیسی می‌دانند، باشد (۰۱/۰۳۲/۰۱۰/۰۶) + از کسانی که در برابر مردم می‌گویند عیسی را نمی‌شناسند، نباشد (۰۱/۰۳۳/۰۱۰/۰۶) + از کسانی که پدر یا مادرشان را بیشتر از عیسی (ع) دوست دارند، نباشد (۰۱/۰۳۷/۰۱۰/۰۶) + از کسانی که پرسشان را از عیسی (ع) بیشتر دوست دارند، نباشد (۰۲/۰۳۷/۰۱۰/۰۶) + از کسانی که دخترشان را از عیسی (ع) بیشتر دوست دارند، نباشد (۰۳/۰۳۷/۰۱۰/۰۶)
از کسانی که صلیب خود را برنداشته به دنبال عیسی نمی‌روند، نباشد (۰۱/۰۳۸/۰۱۰/۰۶) + از کسانی که عیسی (ع) را قبول کردند، باشد (۰۲/۰۴۰/۰۱۰/۰۶) + از کسانی که پیامبر (عیسی) را به خاطر اینکه پیامبر است، می‌پذیرند، باشد (۰۱/۰۴۱/۰۱۰/۰۶) + از کسانی که به کوچکترین پیروان عیسی به خاطر اینکه پیرو اوست، حتی یک جرعه آب سرد (حدائق کمک) می‌دهند، باشد (۰۱/۰۴۲/۰۱۰/۰۶) + از کسانی که در مورد حضرت عیسی شک نمی‌کنند، باشد

(۰۱/۰۰۶/۰۱۱/۰۶) + همه زحمتکشان و گرانباران نزد عیسی (ع) بایید (۰۱/۰۲۸/۰۱۱/۰۶) + یوغ عیسی (ع) را بر گردن گیرید (۰۱/۰۲۹/۰۱۱/۰۶) + از عیسی (ع) تعلیم یابید (۰۲/۰۲۹/۰۱۱/۰۶) + از کسانی که با عیسی (ع) نیستند، نباشد (۰۱/۰۳۰/۰۱۲/۰۶) + از کسانی که با عیسی (ع) جمع نمی‌شوند، نباشد (۰۲/۰۳۰/۰۱۲/۰۶) + از کسانی که برخلاف پسر انسان (عیسی) سخن می‌گویند، نباشد (۰۱/۰۳۲/۰۱۲/۰۶) + از کسانی که علیه روح القدس سخن می‌گویند، نباشد (۰۲/۰۳۲/۰۱۲/۰۶) + از کسانی که پیوسته تعالیم عیسی (ع) را می‌شنوند، ولی نمی‌فهمند، نباشد (۰۱/۰۱۴/۰۱۳/۰۶) + از کسانی که برای فهمیدن تعالیم عیسی، ذهنشان کند، گوششان سنگین و دهانشان بسته شده است، نباشد (۰۱/۰۱۵/۰۱۳/۰۶) + از کسانی که پیام عیسی (ع) را می‌شنوند، باشادی می‌پذیرند ولی در آن‌ها ریشه نمی‌گیرد و دوام نمی‌یابد، نباشد (۰۱/۰۲۰/۰۱۳/۰۶) + از کسانی که پیام عیسی (ع) را می‌شنوند، ولی دوام نمی‌یابد و بر اثر زحمت و آزاری که به آنان می‌رسد فوراً دلسربد می‌شوند، نباشد (۰۱/۰۲۱/۰۱۳/۰۶) + از کسانی که پیام عیسی (ع) را می‌شنوند، می‌فهمند و صد یا شصت و یا سی برابر ثمر به بار می‌آورند، باشید (۰۱/۰۲۳/۰۱۳/۰۶) + اگر می‌خواهید پیروی عیسی باشید، باید در این راه، از جاتنان دست بشویید (۰۱/۰۲۴/۰۱۶/۰۶) + اگر می‌خواهید پیروی عیسی باشید، باید صلیب خود را برداشته به دنبال عیسی (ع) بروید (۰۲/۰۲۴/۰۱۶/۰۶) + از کسانی که می‌خواهند (با عدم پیروی از عیسی) جان خود را حفظ کنند، نباشد (۰۱/۰۲۵/۰۱۶/۰۶) + به عیسی گوش دهید (۰۱/۰۰۵/۰۱۷/۰۶) + مانند کودکان با فروتنی مسیح را پذیرید (۰۱/۰۰۵/۰۱۸/۰۶) + زنهار یکی از کسانی که همچون کودکان فروتن شده و به عیسی ایمان دارند را حقیر مشمارید (۰۱/۰۱۰/۰۱۸/۰۶) + نگذارید یکی از کسانی که همچون کودکان فروتن شده و به عیسی ایمان دارند، هلاک گردد (۰۱/۰۱۴/۰۱۸/۰۶) + بچه‌های کوچک را از آمدن نزد من (عیسی) منع نکنید زیرا مملکوت آسمان به چنین کسانی تعلق دارد (۰۱/۰۱۹/۰۱۴/۰۱۹/۰۶) + عیسی (ع) را متابعت نمایید (۰۱/۰۲۸/۰۱۹/۰۶) + از کسانی که به خاطر عیسی (ع) خانه، برادران، خواهران، پدر و مادر، کودکان و زمین و ملک خود را ترک کردند، باشید (۰۱/۰۲۹/۰۱۹/۰۶) + از ریاکارانی که عیسی (ع) را تجربه می‌کنند

(محک می‌زنند) نباشد (۰۱/۰۲۴/۰۶) + مسیح را اجابت کنید (۰۱/۰۳۷/۰۲۳/۰۶)
 + تا انتها (در پیروی خدا و عیسی) پایدار کنید (۰۱/۰۱۳/۰۲۴/۰۶) + شما باید همیشه
 آماده باشید زیرا پسر انسان در ساعتی که شما انتظار ندارید، خواهد آمد
 (۰۱/۰۴۴/۰۲۴/۰۶) + از اصحاب طرف چپ مسیح (ع) و کافران او نباشد
 (۰۱/۰۴۱/۰۲۵/۰۶) + از کسانی که پسر انسان (عیسی) را تسلیم می‌کنند، نباشد
 (۰۱/۰۲۴/۰۲۶/۰۶) + از استهzaء کنندگان مسیح (ع) نباشد (۰۱/۰۰۴/۰۲۷/۰۶) + امر
 مسیح (ع) را بی‌چون و چرا و فوری اطاعت کنید (۰۱/۰۱۸/۰۰۱/۰۷) + از کسانی که به
 لب‌های خود پیامبر خدا را حرمت می‌گذارند، لیکن دلشان از آن دور است، نباشد
 (۰۱/۰۰۷/۰۰۷) + اگر پیرو عیسی (ع) هستید از آرزوها و آسایش چشم پوشید و
 صلیب خود را بر دوش گیرید و دنبال او بروید (۰۱/۰۳۴/۰۰۸/۰۷) + از کسانی که به
 خاطر عیسی (ع) حاضرند، جانشان را فدا کنند، باشید (۰۱/۰۳۵/۰۰۸/۰۷) + از کسانی
 که از عیسی و سخنان او در زمانه گناه‌الود و فاسد عار داشتند، نباشد
 (۰۱/۰۳۸/۰۰۸/۰۷) + سخنان عیسی پسر خدا را بشنوید (۰۱/۰۰۷/۰۰۹/۰۷) + به
 حضرت عیسی (ع) ایمان داشته باشید (۰۲/۰۲۳/۰۰۹/۰۷) + صلیب برداشته (از جان
 خود بگذر) و عیسی (ع) را پیروی کن (۰۲/۰۲۱/۰۱۰/۰۷) + از کسانی که به خاطر
 عیسی (ع) و انجیل حاضرند آنچه دارند از دست بدھند باشید (۰۱/۰۲۹/۰۱۰/۰۷) + از
 کسانی (روحانیون یهود) که می‌گویند، مسیح (ع) از نسل داود است (نه پسر خدا)، نباشد
 (۰۱/۰۳۶/۰۱۲/۰۷) + در راه مسیح تا آخر پایدار بمانید (۰۱/۰۱۳/۰۱۳/۰۷) + هرگاه
 کسی به شما گوید، اینک مسیح (ع) اینجاست یا اینک در آنجا، باور نکنید
 (۰۱/۰۲۱/۰۱۳/۰۷) + بیدار باشید چون نمی‌دانید صاحب خانه (عیسی (ع)) کی می‌آید
 مبادا ناگهان آمده شما را خفته یابد (۰۱/۰۳۵/۰۱۳/۰۷) + از کسانی که مسیح (ع) را
 خداوند می‌خوانند اما دستوراتش را عمل نمی‌کنند، نباشد (۰۱/۰۴۶/۰۰۷/۰۸) + از
 کسانی که نزد مسیح (ع) رفته و سخنان او را می‌شنوند و به آن‌ها عمل می‌کنند، باشید
 (۰۱/۰۴۷/۰۰۶/۰۸) + از کسانی که سخن مسیح (ع) را می‌شنوند ولی عمل نمی‌کنند،
 نباشد (۰۱/۰۴۹/۰۰۶/۰۸) + درباره عیسی (ع) شک نکنید (۰۱/۰۲۴/۰۰۷/۰۸) + از
 کسانی که (بدون توجه به عیسی) می‌خواهند جان خود را حفظ کنند، نباشد

(۰۱/۰۲۴/۰۰۹/۰۸) + از کسانی که به خاطر عیسی (ع) جان خود را فدا می‌کنند، باشید (۰۲/۰۲۴/۰۰۹/۰۸) + از کسانی که در این جهان از عیسی (ع) و سخنان او عار داشتند، نباشید (۰۱/۰۲۶/۰۰۹/۰۸) + به (عیسی) پسر من و برگزیده من (خدا) گوش دهید (۰۱/۰۳۵/۰۰۹/۰۸) + به سخنان عیسی (ع) گوش دهید که از هر چیزی بهتر است (۰۱/۰۴۲/۰۱۰/۰۸) + از کسانی که با عیسی نیستند، نباشید (۰۱/۰۲۳/۰۱۱/۰۸) + چشمان خود را بازکن (برای درک پیام عیسی) مبادا نوری که داری تاریکی باشد (۰۱/۰۳۵/۰۱۱/۰۸) + نزد مردم اعلام نمایید پیرو عیسی (ع) هستید (۰۱/۰۰۸/۰۱۲/۰۸) + از کسانی که نزد مردم عیسی (ع) را انکار می‌کنند، نباشید (۰۱/۰۰۹/۰۱۲/۰۸) + کمرهای خود را بسته چراغهای خود را افروخته دارید (آماده بازگشت مسیح (ع) باشید) (۰۱/۰۳۵/۰۱۲/۰۸) + از خدمتکاران (غلامانی) که وقتی اربابشان (مسیح) می‌آید بیدارند، خواه نیمه شب باشد خواه سپیده دم، باشید (۰۱/۰۳۸/۰۱۲/۰۸) + از کسانی که به خاطر پیروی از (مسیح) از پدر و مادر و زن و فرزند و خواهر و برادر و حتی از جان خود دست می‌شویند، باشید (۰۱/۰۲۶/۰۱۴/۰۸) + (بدانید) اگر صلیب خود را برندارید و به دنبال (عیسی مسیح) نیایید، نمی‌توانید شاگرد مسیح (ع) باشید (۰۱/۰۲۷/۰۱۴/۰۸) + پیش از آنکه در مورد پیروی از مسیح (ع) تصمیمی بگیرید همه جوانب را خوب بسنجد (۰۱/۰۲۸/۰۱۴/۰۸) + اگر می‌خواهید شاگرد مسیح (ع) شوید نخست باید ینشینید و حساب کنید که آیا می‌توانید به خاطر او از مال و دارایی خود بگذرید (۰۱/۰۳۳/۰۱۴/۰۸) + به دنبال کسانی که به نام عیسی (ع) آمده و خواهند گفت که عیسی (ع) هستند، مروید (۰۲/۰۰۸/۰۲۱/۰۸) + به عیسی مسیح ایمان آورید (۰۱/۰۱۶/۰۰۳/۰۹) + به عیسی مسیح ایمان آورید (۰۱/۰۱۸/۰۰۳/۰۹) + از کسانی که به عیسی مسیح ایمان نیاورده‌اند، نباشید (۰۲/۰۱۸/۰۰۳/۰۹) + از کسانی که به علت اعمال شرارت‌آمیز خود تاریکی را بر نور (پیام عیسی) ترجیح دادند، نباشید (۰۱/۰۱۹/۰۰۳/۰۹) + از کسانی که پیام کسی را که از آسمان می‌آید (عیسی) و به آنچه دیده و شنیده شهادت می‌دهد را نمی‌پذیرند، نباشید (۰۱/۰۳۲/۰۰۳/۰۹) + از کسانی که به پسر (عیسی) ایمان می‌آورند، باشید (۰۱/۰۳۶/۰۰۳/۰۹) + از کسانی که از پسر (عیسی) اطاعت نمی‌کنند، نباشید (۰۲/۰۳۶/۰۰۳/۰۹) + به سخنان عیسی (ع) ایمان

آورید (۰۹/۰۰۴/۰۱) + همان طور که پدر (خدا) را احترام می‌کنید، پسر (عیسی) را نیز احترام کنید (۰۹/۰۰۵/۰۱) + به پسر (عیسی) بی‌حرمتی نکنید چون به این ترتیب به فرستنده او (خدا) بی‌حرمتی کرده‌اید (۰۹/۰۰۵/۰۲) + یقین کنید هر که سخنان عیسی را بشنود و به فرستنده‌اش ایمان آورد، حیات جاودانی دارد (۰۹/۰۰۵/۰۱) + از کسانی که به موسی و نوشه‌های او درباره عیسی ایمان دارند، باشید (۰۹/۰۰۵/۰۱) + نزد عیسی آید (۰۹/۰۰۶/۰۱) + به عیسی ایمان آرید (۰۹/۰۰۶/۰۲) + به جانب عیسی آید (۰۹/۰۰۶/۰۱) + از کسانی که پسر (عیسی) را دیدند و بدرو ایمان آوردن، باشید (۰۹/۰۰۶/۰۱) + از کسانی که به عیسی ایمان می‌آورند باشید (۰۹/۰۰۶/۰۱) + از کسانی که ایمان و اطمینان دارند، عیسی (ع) پاک مرد خداست، باشید (۰۹/۰۰۶/۰۱) + از کسانی که عیسی (ع) را متابعت می‌کنند، باشید (۰۹/۰۰۸/۰۱) + ایمان بیاورید که عیسی، مسیح (موعود) است (۰۹/۰۰۸/۰۱) + از کسانی که مطابق تعالیم عیسی (ع) عمل می‌کنند، باشید (۰۹/۰۰۸/۰۱) + از کسانی که عیسی (ع) را دوست دارند، باشید (۰۹/۰۰۸/۰۱) + از کسانی که طاقت شنیدن سخنان عیسی (ع) را ندارند، نباشید (۰۹/۰۰۸/۰۱) + از کسانی که به عیسی (ع) ایمان نمی‌آورند، نباشید (۰۹/۰۰۸/۰۱) + از کسانی که عیسی (ع) را بی‌حرمت می‌کنند، نباشید (۰۹/۰۰۸/۰۱) + از کسانی که کلام عیسی (ع) را اطاعت می‌کنند، باشید (۰۹/۰۰۸/۰۱) + از کسانی که از در عیسی داخل می‌گردند، باشید (۰۹/۰۰۸/۰۱) + کارهای حضرت عیسی (ع) را که به نام پدر انجام می‌دهد، شهادتی بر مسیح بودن او بدانید (۰۹/۰۱۰/۰۱) + به عیسی (ع) به دلیل ادعای الوهیت، نسبت کفر ندهید (۰۹/۰۱۰/۰۱) + کسی (عیسی) را که پدر (خدا) تقدیس کرده و به جهان فرستاده، مگویید: «کفر می‌گویی» (۰۹/۰۱۰/۰۱) + اگر به (شخص) من (عیسی) که کارهای او (خداآنده) را انجام می‌دهم، ایمان نمی‌آورید، به کارهای من ایمان بیاورید (۰۹/۰۱۰/۰۳) + از کسانی که به عیسی (ع) ایمان می‌آورند، باشید (۰۹/۰۱۱/۰۱) + از کسانی که به عیسی (ع) ایمان می‌آورند، باشید

۰۱/۰۲۶/۰۱۱/۰۹) + ایمان آورید که خدا عیسی (ع) را فرستاده است
 ۰۱/۰۴۲/۰۱۱/۰۹) + عیسی (ع) را پیروی کنید (۰۱/۰۲۶/۰۱۲/۰۹) + عیسی مسیح را
 خدمت کنید (۰۲/۰۲۶/۰۱۲/۰۹) + عیسی (ع) را خدمت کنید (۰۳/۰۲۶/۰۱۲/۰۹) + تا
 وقتی که نور (عیسی مسیح) با شماست راه بروید (از او پیروی کنید) (۰۱/۰۳۵/۰۱۲/۰۹) +
 از کسانی که در تاریکی، (بدون نور عیسی (ع)) راه می‌روند، نباشد (۰۲/۰۳۵/۰۱۲/۰۹) +
 مدامی که عیسی (ع) با شماست، به او ایمان آورید (۰۱/۰۳۶/۰۱۲/۰۹) + از کسانی که
 به عیسی (ع) ایمان آوردند، باشد (۰۱/۰۴۴/۰۱۲/۰۹) + از کسانی که عیسی (ع) را به
 چشم حقیقت می‌بینند، باشد (۰۱/۰۴۵/۰۱۲/۰۹) + از کسانی که به عیسی (ع) ایمان
 می‌آورند، باشد (۰۱/۰۴۶/۰۱۲/۰۹) + از کسانی که سخنان عیسی (ع) را که برای
 نجات بخشیدن جهان آمده است، می‌شنوند و اطاعت نمی‌کنند، نباشد (۰۱/۰۴۷/۰۱۲/۰۹) +
 از کسانی که عیسی (ع) را رد می‌کنند، نباشد (۰۱/۰۴۸/۰۱۲/۰۹) + از کسانی که
 می‌دانند، آنچه عیسی می‌گوید از خود او نیست بلکه آنچه پدر (خدا) به او فرمان
 می‌دهد است، باشد (۰۱/۰۴۹/۰۱۲/۰۹) + آنچه را عیسی (ع) با شما کرد (خدمت
 کردن)، شما نیز با یکدیگر بکنید (۰۱/۰۱۵/۰۱۳/۰۹) + از کسانی که فرستاده عیسی (ع)
 را قبول می‌کنند، باشد (۰۱/۰۲۰/۰۱۳/۰۹) + از کسانی که عیسی (ع) را قبول می‌کنند،
 باشد (۰۲/۰۲۰/۰۱۳/۰۹) + به عیسی (ع) ایمان آورید (۰۲/۰۰۱/۰۱۴/۰۹) + بوسیله
 عیسی (ع) که راه و راستی و حیات است، نزد پدر (خدا) بیایید (۰۱/۰۰۷/۰۱۴/۰۹) +
 عیسی (ع) را بشناسید (۰۱/۰۰۷/۰۱۴/۰۹) + باور کن که عیسی (ع) در پدر (خدا) است
 (۰۱/۰۱۰/۰۱۴/۰۹) + باور کن که پدر (خدا) در عیساست (۰۱/۰۱۰/۰۱۴/۰۹) + عیسی
 (ع) را تصدیق کنید که در پدر (خدا) است (۰۱/۰۱۱/۰۱۴/۰۹) + عیسی (ع) را تصدیق
 کنید که پدر (خدا) در اوست (۰۱/۰۱۱/۰۱۴/۰۹) + از کسانی که به عیسی (ع) ایمان
 می‌آورند، باشد (۰۱/۰۱۲/۰۱۴/۰۹) + اگر عیسی (ع) را دوست دارید، فرمان‌های او را
 اطاعت کنید (۰۱/۰۱۵/۰۱۴/۰۹) + از کسانی که با قبول احکام عیسی (ع) او را دوست
 می‌دارند، باشد (۰۱/۰۲۱/۰۱۴/۰۹) + از کسانی که با عمل مطابق احکام
 عیسی (ع) او را دوست می‌دارند، باشد (۰۲/۰۲۱/۰۱۴/۰۹) + از کسانی که عیسی (ع) را

محبت می‌کنند، باشید (۰۳/۰۲۱/۰۱۴/۰۹) + از کسانی که با عمل مطابق احکام عیسی (ع) او را دوست می‌دارند، باشید (۰۱/۰۲۳/۰۱۴/۰۹) + از کسانی که به عیسی (ع) محبت ننموده، کلام او را عمل نمی‌کنند، نباشد (۰۱/۰۲۴/۰۱۴/۰۹) + (پس از عروج عیسی) مضطرب و هراسان نباشد (۰۱/۰۲۷/۰۱۴/۰۹) + از کسانی که عیسی (ع) را محبت می‌کنند، باشید (۰۱/۰۲۸/۰۱۴/۰۹) + همچون تاک و شاخه‌های روی آن در عیسی بمانید و او در شما (شاخصه و تاک با یکدیگر باشند) (۰۱/۰۰۵/۰۱۵/۰۹) + از کسانی که (همچون شاخه بر روی تاک) در عیسی (ع) نمی‌مانند، نباشد (۰۱/۰۰۶/۰۱۵/۰۹) + از کسانی که در عیسی (ع) می‌مانند و از احکام او اطاعت می‌کنند، باشید (۰۱/۰۰۷/۰۱۵/۰۹) + در محبت عیسی (ع) بمانید (۰۱/۰۰۹/۰۱۵/۰۹) + مطابق احکام عیسی عمل کنید (۰۱/۰۱۰/۰۱۵/۰۹) + یکدیگر را محبت نمایید همچنانکه عیسی (ع) شما را محبت نمود (۰۱/۰۱۲/۰۱۵/۰۹) + از کسانی که با عمل مطابق احکام عیسی (ع) از دوستان او هستند، باشید (۰۱/۰۱۴/۰۱۵/۰۹) + از کسانی که سخان عیسی را شنیدند و ایمان نیاورند نباشد (۰۱/۰۲۲/۰۱۵/۰۹) + از کسانی که از عیسی متفرقند و از پدر او (خدا) نیز نفرت دارند، نباشد (۰۱/۰۲۳/۰۱۵/۰۹) + از کسانی که با وجود دیدن کارهای عیسی از او و خدا نفرت دارند، نباشد (۰۱/۰۲۴/۰۱۵/۰۹) + به اسم عیسی (ع) از پدر (خدا) چیزی طلب کنید تا بیابید (۰۱/۰۲۴/۰۱۶/۰۹) + از کسانی که عیسی را دوست دارند و قبول کرده‌اند که او از جانب خدا آمده است، باشید (۰۱/۰۲۷/۰۱۶/۰۹) + از کسانی که ایمان آورده‌اند که عیسی مسیح از نزد خدا آمده است، باشید (۰۱/۰۳۰/۰۱۶/۰۹) + در اتحاد با عیسی آرامش داشته باشید (۰۱/۰۳۳/۰۱۶/۰۹) + از کسانی که عیسی (ع) را که از جانب خدا آمده، رد می‌کنند، نباشد (۰۱/۰۴۳/۰۱۶/۰۹) + از کسانی که می‌دانند پیام عیسی از جانب خدا بوده است، باشید (۰۱/۰۰۷/۰۱۷/۰۹) + از کسانی که کلام خدا را از عیسی قبول کرdenد باشید (۰۱/۰۰۸/۰۱۷/۰۹) + از کسانی که به این حقیقت ایمان دارند که عیسی از جانب خدا فرستاده شده است، باشید (۰۰۲/۰۰۸/۰۱۷/۰۹) + از کسانی که خدا را شناخته‌اند و می‌دانند که عیسی را او فرستاده است، باشید (۰۱/۰۲۵/۰۱۷/۰۹) + از کسانی که عیسی (ع) را ندیده‌اند و ایمان می‌آورند باشید (۰۱/۰۲۹/۰۱۷/۰۹) + ایمان

بیاورید که عیسی (ع) مسیح و پسر خداست (۰۱/۰۳۱/۰۱۷/۰۹) + تعالیم عیسی (ع) را بشنوید (۰۱/۰۴۲/۰۰۲/۱۰) + به فرموده موسی که خداوند پیامبری مانند او از میان برادران شما برای شما بر می‌انگیزد، گوش دهید (۰۱/۰۲۲/۰۰۳/۱۰) + از کسانی که از اطاعت پیامبر بعد از موسی (عیسی) سرباز زدن، نباشد (۰۱/۰۲۳/۰۰۳/۱۰) + اگر به خاطر عیسی مسیح به شما بی‌حرمتی شد، شاد باشید (۰۱/۰۴۱/۰۰۵/۱۰) + ایمان بیاورید که عیسی مسیح موعود است (۰۱/۰۴۲/۰۰۵/۱۰) + به مسیح ایمان آورید (۰۱/۰۱۲/۰۰۸/۱۰) + به عیسی مسیح ایمان آورده و تعمید بگیرید (۰۱/۰۰۷/۰۰۶/۱۰) + به عیسی (ع) پسر خدا ایمان آورید (۰۱/۰۲۰/۰۰۹/۱۰) + ایمان آورید که عیسی مسیح موعود است (۰۱/۰۲۲/۰۰۹/۱۰) + این حقیقت را بپذیرید که خدا عیسی مسیح را داور زندگان و مردگان قرار داده است (۰۱/۰۴۲/۰۱۰/۱۰) + از کسانی که به مسیح ایمان می‌آورند، باشید (۰۱/۰۴۳/۰۱۰/۱۰) + پیام نجات بخش عیسی مسیح را بشنوید (۰۱/۰۱۴/۰۱۱/۱۰) + به عیسی خداوند ایمان آور (۰۱/۰۳۱/۰۱۶/۱۰) + ایمان آورید که عیسی همان مسیح است (۰۱/۰۱۷/۱۰) + ایمان بیاورید که عیسی همان مسیح موعود است (۰۱/۰۰۵/۰۱۸/۱۰) + ایمان بیاورید که عیسی همان مسیح موعود است (۰۱/۰۲۸/۰۱۸/۱۰) + از کسانی که نام عیسی خداوند در میان ایشان مورد احترام است، باشید (۰۱/۰۱۷/۰۱۹/۱۰) + به عیسی (ع) ایمان داشته باشید (۰۱/۰۲۱/۰۲۰/۱۰) + از کسانی که حاضرند به خاطر عیسی خداوند بمیرند، باشید (۰۱/۰۱۳/۰۲۱/۱۰) + از کسانی که به مسیح جفا می‌کنند، نباشید (۰۱/۰۰۷/۰۲۲/۱۰) + درباره ایمان آوردن به عیسی مسیح به سخنان مؤمنین گوش دهید (۰۱/۰۲۴/۰۲۴/۱۰) + با عیسی ناصری مخالفت نکنید (۰۱/۰۰۹/۰۲۶/۱۰) + مسیحیان را آزار ندهید (۰۱/۰۱۰/۰۲۶/۱۰) + به مسیح (ع) جفانکن (۰۱/۰۱۴/۰۲۶/۱۰) + به عیسی مسیح ایمان آورید (۰۱/۰۱۸/۰۲۶/۱۰) + از کسانی که (درباره عیسی) بسیار می‌شنوند و درک نمی‌کنند، نباشید (۰۱/۰۲۶/۰۲۷/۱۰) + از کسانی که (درباره عیسی) پیوسته می‌نگردند ولی نمی‌بینند، نباشید (۰۱/۰۲۶/۰۲۷/۱۰) + از کسانی که (درباره عیسی) دل‌هایشان سخت است و با قلب خود نمی‌فهمند، نباشید (۰۱/۰۲۷/۰۲۷/۱۰) + از کسانی که به پیامبری عیسی ایمان دارند، باشید (۰۱/۰۲۴/۰۲۸/۱۰) + به عیسی مسیح (ع) ایمان بیاورید

(۰۱/۰۰۵/۰۰۱/۱۱) + عیسی مسیح (ع) را اطاعت کنید (۰۲/۰۰۵/۰۰۱/۱۱) + از کسانی که به عیسی مسیح ایمان می‌آورند، باشید (۰۱/۰۱۷/۰۰۱/۱۱) + از کسانی که با ایمان به مسیح نیک شمرده می‌شوند، باشید (۰۱/۰۲۲/۰۰۳/۱۱) + بدانید به وسیله ایمان به مسیح، خدا گناهاتان را می‌آمرزد (۰۱/۰۲۵/۰۰۳/۱۱) + از کسانی که با ایمان به مسیح نیک شمرده می‌شوند، باشید (۰۱/۰۲۶/۰۰۳/۱۱) + از کسانی که به مسیح ایمان آورده‌اند باشید (۰۱/۰۰۵/۱۱) + به عیسی (ع) ایمان بیاورید (۰۱/۰۰۵/۱۱) + از کسانی که با عیسی مسیح متحد هستند، باشید (۰۱/۰۰۱/۰۰۸/۱۱) + از کسانی که در اتحاد با مسیح به سر می‌برند، باشید (۰۱/۰۰۲/۰۰۸/۱۱) + به یاد داشته باشید که اگر روح مسیح (ع) در وجودتان ساکن نباشد، اصلاً مسیحی نیستید (۰۱/۰۰۹/۰۰۸/۱۱) + از کسانی که مسیح در وجود آنان ساکن است، باشید (۰۱/۰۱۰/۰۰۸/۱۱) + از کسانی که توسط روح خدا هدایت می‌شوند، باشید (۰۱/۰۱۴/۰۰۸/۱۱) + در دردها و رنج‌های عیسی مسیح شریک شوید (۰۱/۰۱۷/۰۰۸/۱۱) + از کسانی که گرسنگی و تشنگی آنان را از مسیح جدا نمی‌سازد، باشید (۰۱/۰۳۵/۰۰۸/۱۱) + از کسانی که خطر و شمشیر آنان را از مسیح جدا نمی‌کند، باشید (۰۱/۰۳۵/۰۰۸/۱۱) + از کسانی که به مسیح تعلق دارند، باشید (۰۱/۰۰۹/۱۱) + متوجه باشید که عیسی مسیح (ع) همه کسانی را که به او ایمان آوردنده، در نظر خدا پاک می‌سازد (۰۱/۰۰۴/۰۱۰/۱۱) + به جای آنکه احکام شریعت را به جا آورید به مسیح (ع) ایمان بیاورید (۰۱/۰۱۰/۱۱) + نیازی نیست که به آسمان صعود و در آنجا مسیح را بباید که یاری تان دهد، نجات با ایمان به دست می‌آید (۰۱/۰۱۰/۱۱) + نیازی نیست که در میان مردگان بروید تا مسیح (ع) را زنده کنید، نجات از راه ایمان به دست می‌آید (۰۱/۰۱۰/۱۱) + با لبان خود اعتراف کن که عیسی خداوند است و در قلب خود ایمان‌آور که خدا او را پس از مرگ زنده ساخت (۰۱/۰۱۰/۱۱) + به مسیح (ع) ایمان داشته باشید (۰۱/۰۱۱/۰۱۰/۱۱) + ایمان را با شنیدن کلام مسیح، به دست آورید (۰۱/۰۱۷/۰۱۰/۱۱) + در اتحاد با مسیح به فراخور ایمانی که دارید و بنا به نعمتی که خدا به شما داده، هریک وظیفه خود را انجام دهید (۰۱/۰۰۶/۰۱۲/۱۱) + خود را با عیسی مسیح (ع) مسلح سازید (۰۱/۰۱۴/۰۱۳/۱۱) + از

کسانی که با نیکی و آرامش و خوشی در روح القدس مسیح (ع) را خدمت می‌کنند، باشد
 (۰۱/۰۱۸/۰۱۴) + همان‌طور که مسیح شما را پذیرفته است، شما نیز یکدیگر را
 برای جلال خدا پذیرید (۰۱/۰۰۷/۰۱۵) + از کسانی که مسیح را قدرت خدا و
 حکمت او می‌دانند، باشد (۰۱/۰۲۴/۰۰۱) + از کسانی که با مسیح متحده استند،
 باشد (۰۱/۰۳۰/۰۰۱) + از کسانی که مسیح را حکمت خدا می‌دانند، باشد
 (۰۲/۰۳۰/۰۰۱) + از کسانی که مسیح را نیکی مطلق می‌دانند، باشد
 (۰۳/۰۳۰/۰۰۱) + از کسانی که مسیح را پاکی می‌دانند، باشد (۰۱/۱۲) +
 از کسانی که مسیح را آزادی می‌دانند، باشد (۰۰۱/۱۲) + از کسانی که مثل
 مسیح فکر می‌کنند، باشد (۰۱/۰۲۶/۰۰۲) + وقتی (به خاطر مسیح) آزاری می‌بینند،
 تحمل کنید (۰۲/۰۰۴/۱۲) + وقتی (به خاطر مسیح) به شما توهین می‌شود، با
 مهربانی پاسخ دهید (۰۱/۰۱۳/۰۰۴) + وقتی خدا شما را دعوت می‌کند تا زندگی
 خود را به مسیح (ع) بسپارد لزومی ندارد که شرایط سابقتان را تغییر دهید
 (۰۱/۰۲۰/۰۰۷/۱۲) + وقتی به مسیح (ع) ایمان می‌آورید در هر موقعیت و شرایطی که
 هستید باقی بمانید ولی با خدا زندگی کنید (۰۱/۰۲۴/۰۰۷/۱۲) + باید از مسیح (ع)
 اطاعت کنید (۰۱/۱۲) + با عیسی متحده باشد (۰۱/۰۲۴/۰۱۶/۱۲) + از کسانی
 که با مسیح متحده‌اند، باشد (۰۰۲/۰۱۷) + از کسانی که مسیح حاکم بر تمام
 افکار و اعمال آن‌هاست، باشد (۰۱/۰۱۴/۰۰۵/۱۳) + به دشمنان مسیح اعلام کنید که
 آن‌ها نیز می‌توانند دوستان مسیح شوند (۰۱/۰۱۸/۰۰۵/۱۳) + به وسیله اتحاد با مسیح،
 نیک شوید (۰۱/۰۲۱/۰۰۵/۱۳) + بدانید با ایمان به مسیح نیک شمرده می‌شوید نه این
 که مقررات شریعت را اجرا کنید (۰۱/۰۱۶/۰۰۲/۱۴) + از کسانی که فکر می‌کنند، مسیح
 خادم گناه است، نباشد (۰۱/۰۱۷/۰۰۲/۱۴) + به مسیح (ع) ایمان آورید که تنها راه
 آزادی برای همه اوست (۰۱/۰۲۲/۰۰۳/۱۴) + اکنون که مسیح (ع) شما را آزاد کرده
 است، بکوشید آزاد بمانید (۰۱/۰۰۱/۰۰۵/۱۴) + از کسانی که روح خدا (مسیح) زندگی
 آنان را هدایت می‌کند، باشد (۰۱/۰۲۲/۰۰۵/۱۴) + از کسانی که وقتی پیام حقیقت را
 شنیدند به مسیح ایمان آوردند، باشد (۰۱/۰۰۲/۰۰۱/۱۵) + از کسانی که وقتی پیام
 حقیقت را شنیدند با مسیح متحده شدند، باشد (۰۰۲/۰۰۲/۰۰۱/۱۵) + از کسانی که در

اتحاد با مسیح هستند، باشید (۰۰۱/۰۰۳/۰۰۱/۱۵) + از کسانی که به خاطر اتحاد با مسیح خداوند آنها را سرافراز کرده است، باشید (۰۰۲/۰۰۲/۱۵) + از کسانی که با اتحاد با مسیح به او نزدیک شده‌اند، باشید (۰۱۳/۰۰۲/۰۰۲/۱۵) + با پیروی از عیسی مسیح، دشمنی دو جانبه بین یهود و غیریهود را از میان بردارید (۰۱۵/۰۰۲/۱۵) + همچون غیریهودیانی که با پیروی از عیسی، مسیح با مقدسین خدا هموطن و اعضای خانواده خدا شده‌اند، باشید (۰۱۹/۰۰۲/۰۰۲/۱۵) + از راه ایمان و اتحاد با عیسی مسیح می‌توانید به حضور خدا بروید (۰۱۲/۰۰۲/۰۱۵) + از کسانی که مسیح از راه ایمان در قلب‌هایشان ساکن می‌شود، باشید (۰۱۵/۰۰۳/۰۰۲/۱۵) + همدیگر را ببخشید همان‌طور که خدا نیز شما را به خاطر مسیح (ع) بخشیده است (۰۰۴/۰۰۴/۱۵) + در هر امری از مسیح سرمشق بگیرید (۰۱۵/۰۰۵/۰۰۱/۰۰۱/۰۰۱) + در این زمینه (محبت به دیگران) مسیح (ع) را الگو قرار دهید (۰۱۵/۰۰۵/۰۰۲/۰۰۵) + به احترام مسیح (ع) مطیع یکدیگر باشید (۰۱۵/۰۰۵/۰۰۱/۰۰۲/۰۰۵) + با خلوص نیت، خداوند ما عیسی مسیح (ع) را دوست بدارید (۰۱۵/۰۰۶/۰۰۷/۰۰۲/۰۰۴) + از کسانی که خدا به آنان این افتخار را داده است که به عیسی مسیح ایمان آورند، باشید (۰۱۶/۰۰۱/۰۰۲/۰۰۱/۰۰۱) + از کسانی که خدا به آنان این افتخار را داده است که در راه عیسی مسیح رنج و زحمت ببینند، باشید (۰۰۱/۰۰۱/۰۰۲/۰۰۲/۰۰۱) + در اتحاد با مسیح دلگرم باشید (۰۱۶/۰۰۲/۰۰۱/۰۰۱/۰۰۰) + همان طرز فکری را در پیش گیرید که مسیح (ع) داشت (۰۱۶/۰۰۲/۰۰۱/۰۰۰) + برای جلال خدای پدر، همه به زبان خود اعتراف کنید که عیسی (ع) خداوند است (۰۱۶/۰۰۲/۰۰۱/۰۱۱/۰۰۰) + به فکر پیشرفت کار عیسی مسیح باشید نه در فکر خود (۰۱۶/۰۰۲/۰۰۱/۰۰۲/۰۰۱) + به کسانی که در راه خدمت به مسیح جهان خود را به خطر می‌اندازند، احترام بگذارید (۰۱۶/۰۰۲/۰۰۲/۰۰۱) + تابع کشور آسمانی و منتظر آمدن عیسی مسیح به عنوان نجات‌دهنده از آسمان باشید (۰۱۶/۰۰۳/۰۰۳/۰۰۰/۰۰۳) + از کسانی که همه چیز را به خاطر امتیازی ارزنده‌تر یعنی شناخت مسیح، از دست می‌دهند و مسیح را به دست می‌آورند، باشید (۰۱۶/۰۰۳/۰۰۰/۰۰۸/۰۰۰) + با مسیح (ع) متحد شوید (۰۱۶/۰۰۳/۰۰۳/۰۰۰/۰۰۹/۰۰۱) + به مسیح، ایمان استوار داشته باشید (۰۱۶/۰۰۳/۰۰۳/۰۰۰/۰۰۹/۰۰۲) + سعی کنید تا مسیح (ع) را واقعاً بشناسید (۰۱۶/۰۰۳/۰۰۳/۰۰۰/۰۰۱) + بکوشید تا روزی بتوانید همان شخصیتی گردید که مسیح (ع) در نظر دارد و برای

رسیدن به همان مقام شما را نجات داده است (۰۱/۰۱۲/۰۰۳/۱۶) + از کسانی که به ظاهر مسیحی اند (اما) در واقع دشمنان صلیب مسیح اند، نباشد (۰۱/۰۱۸/۰۰۳/۱۶) + به خاطر داشته باشد که خداوند (عیسی) بهزودی بازمی‌گردد (۰۲/۰۰۵/۰۰۴/۱۶) + به مسیح، ثبات ایمان داشته باشد (۰۱/۰۰۵/۰۰۲/۱۷) + همان‌طور که برای دریافت نجات به مسیح ایمان آوردید، اکنون نیز در او با اتحاد زندگی کنید (۰۱/۰۰۶/۰۰۲/۱۷) + در او (مسیح) ریشه بدوانید (۰۱/۰۰۷/۰۰۲/۱۷) + بکوشید که همواره در او (مسیح) رشد کنید (۰۲/۰۰۷/۰۰۲/۱۷) + از کسانی که نظریات پوج ایشان بر افکار و عقاید مردم استوار است نه بر فرمایشات و تعالیم مسیح (ع) نباشد (۰۲/۰۰۸/۰۰۲/۱۷) + از کسانی که چنان سرمیست افکار انسانی خود شده‌اند که ارتباط خود با مسیح (ع) را به کلی از دست داده‌اند، نباشد (۰۱/۰۱۹/۰۰۲/۱۷) + اکنون که با مسیح زنده شده‌اید به چیزهای آسمانی [جائی که مسیح در آنجا در دست راست خدا نشسته است] دل بینید (۰۱/۰۰۱/۰۰۳/۱۷) + بگذارید آرامشی که مسیح (ع) عطا می‌کند، همواره بر دلهای شما مسلط باشد (۰۱/۰۱۵/۰۰۳/۱۷) + اجازه بدھید که پیام مسیح با همه ارزشی‌تر تا سر وجود شما را فرا گیرد (۰۱/۰۱۶/۰۰۳/۱۷) + گفتار خود را به نام عیسی خداوند، انجام دهید (۰۱/۰۱۷/۰۰۳/۱۷) + کردار خود را به نام عیسی خداوند، انجام دهید (۰۲/۰۱۷/۰۰۳/۱۷) + در انتظار پسر خدا، عیسی که از آسمان می‌آید، به سر برید (۰۱/۰۱۰/۰۰۱/۱۸) + با اجرای احکامی که از جانب عیسای خداوند به شما داده‌ایم، در زندگی خود خدا را خشنود سازید (۰۱/۰۰۴/۱۸) + مانند دیگران (غیرمسیحیان) که آماده بازگشت مسیح نیستند به خواب نروید (۰۱/۰۰۶/۰۰۵/۱۸) + برای بازگشت مسیح، بیدار باشد (۰۲/۰۰۶/۰۰۵/۱۸) + برای بازگشت مسیح هوشیار باشد (۰۳/۰۰۶/۰۰۵/۱۸) + از یاد نبرید که خدا ما (مسیحیان) را بر نگزیده تا زیر غضب خود قرار دهد، بلکه ما را انتخاب نموده تا توسط خداوند ما مسیح، نجات دهد (۰۱/۰۰۹/۰۰۵/۱۸) + هیچ‌گاه مانع کار روح خدا (عیسی) نشوید (۰۱/۰۱۹/۰۰۵/۱۸) + از کسانی که طرفداران مسیح (ع) را عذاب می‌دهند، نباشد (۰۱/۰۱۹/۰۰۶/۰۰۱/۱۹) + از کسانی که شهادت یاران مسیح (ع) را درباره او تصدیق کردند، باشد (۰۱/۰۱۰/۰۰۱/۱۹) + نگذارید کسی شما را در مورد فرا رسیدن روز خداوند، (بازگشت عیسی) فریب دهد

(۰۲/۰۰۲/۰۰۲) + نگذارید کسی شما را در مورد فرا رسیدن روز خداوند، (بازگشت عیسی) فریب دهد (۰۱/۰۰۳/۰۰۲) + ایمان خود را به مسیح (ع) محکم نگهدار (۰۱/۰۱۹/۰۰۱) + از کسانی که تعالیم‌شان با تعالیم مسیح سازگار نیست نباشد (۰۱/۰۰۳/۰۰۷) + این فرمان را (وصیت مسیح) را بدون لکه و دور از ملامت تا روزی که خداوند ما عیسی مسیح ظهر کند، نگهدار (۰۱/۰۱۴/۰۰۶) + با فیضی که در عیسی مسیح است، قوی باش (۰۱/۰۰۱/۰۰۲) + به عنوان سرباز نیکوی مسیح، متحمل سختی‌ها باش (۰۱/۰۰۳/۰۰۲) + عیسی مسیح (ع) را که از نسل داود بود و پس از مرگ زنده گشت به خاطر داشته باش (۰۱/۰۰۸/۰۰۲) + همه زحمات را به خاطر برگزیدگان خدا متحمل شو تا ایشان نیز نجاتی را که در مسیح (ع) است، با جلال جاودانی تحصیل کنند (۰۱/۰۱۰/۰۰۲) + در راه مسیح (ع) بمیر (۰۱/۰۱۱/۰۰۲) + مشقات خدمت کردن به مسیح (ع) را تحمل کن (۰۱/۰۱۲/۰۰۲) + مسیح (ع) را انکار نکن (۰۲/۰۱۲/۰۰۲) + این مطالب (خدمت به مسیح) را به مردم گوشزد کن (۰۱/۰۱۴/۰۰۲) + در همه شرایط (نسبت به انحراف از تعالیم مسیح) هوشیار باشد (۰۱/۰۰۵/۰۰۴) + از کسانی که مشتاق ظهور مسیح هستند، باشد (۰۱/۰۰۸/۰۰۴) + در انتظار امید متبارک خود، یعنی ظهور پرشکوه خدای بزرگ و عیسی مسیح نجات‌دهنده، باشد (۰۱/۰۱۳/۰۰۲) + به عیسی خداوند، محبت داشته باشد (۰۱/۰۰۵/۰۰۱) + به عیسی خداوند، ایمان داشته باشد (۰۲/۰۰۵/۰۰۱) + بدانید که خدا عیسی (ع) را پسر خود خواند (۰۱/۰۰۵/۰۰۱) + حال که می‌دانید عیسی مسیح (ع) دارای چه مقام والای است، باید به پیام و کلامی که شنیده‌اید به دقت توجه نمایید (۰۱/۰۰۱/۰۰۲) + نجات عظیمی (که با پیروی عیسی نصیب مسیحیان شده) را نادیده نگیرید (۰۱/۰۰۳/۰۰۲) + به عیسی که رسول و کاهن بزرگ ما (مسیحیان) است، چشم بدوزید (۰۱/۰۰۱/۰۰۳) + مانند زمان ابتدای ایمان‌تان به مسیح (ع) تا به انتهای به او اعتماد کنید و سخت متمسک شوید (۰۱/۰۱۴/۰۰۳) + چون کاهنی دارید که به عرش برین رفته است، یعنی عیسی پسر خدا، پس اعتراف ایمان خود را محکم نگاه دارید (۰۱/۰۱۴/۰۰۴) + از ایمان آورندگانی که بار دیگر از ایمان دور می‌شوند و مسیح (ع) را بی‌حرمت می‌سازند،

نشاید (۰۱/۰۰۶/۰۰۷) + از کسانی که چشم به راه آمدن مسیح هستند، باشد (۰۱/۰۲۸/۰۰۹) + از کسانی که حق پسر خدا را پایمال کردند و خون عهادی را که با آن مقدس گردیده ناچیز شمردند و به روح پر فیض خدا اهانت نمودند، نباشد (۰۱/۰۲۹/۰۱۰) + برای پیروزی در این مسابقه روحانی به عیسی (ع) چشم بدوزید که چنین ایمانی را در قلبان ایجاد کرد (۰۱/۰۰۲/۰۱۲) + به آنچه عیسی متحمل شد و به ضدیت و مخالفتی که از طرف گناهکاران دید، بیندیشید و مأیوس و دلسوز نشوید (۰۱/۰۰۳/۰۱۲) + ایمانتان به عیسی مسیح، خداوند جلال با ظاهری و تبعیض همراه نباشد (۰۱/۰۰۱/۰۰۲) + تا هنگام آمدن مسیح (ع) صبر کنید (۰۱/۰۰۷/۰۰۵) + اگرچه مسیح (ع) را ندیده‌اید، او را دوست بدارید (۰۱/۰۰۸/۰۰۱) + اگرچه مسیح (ع) را ندیده‌اید، به او ایمان داشته باشد (۰۲/۰۰۸/۰۰۱) + برای ظهور مسیح کمر دل‌های خود را ببندید [آماده باشید] (۰۱/۰۱۳/۰۰۱) + برای ظهور مسیح هوشیار باشید (۰۲/۰۱۳/۰۰۱) + در انتظار آن فیضی که در وقت ظهور مسیح نصب شما خواهد شد، با امید به سر برید (۰۳/۰۱۳/۰۰۱) + به وسیله مسیح به خدا ایمان آورید (۰۱/۰۲۱/۰۰۱) + مسیح با رنج‌هایی که به خاطر شما کشید نمونه شد، شما نیز همان راه را بروید (۰۱/۰۲۱/۰۰۲) + مثل مسیح (ع) گناه نکنید (۰۱/۰۲۲/۰۰۲) + مثل مسیح دروغ در زبانتان یافت نشود (۰۲/۰۲۲/۰۰۲) + مثل مسیح (ع) وقتی شما را دشنام دهند، دشنام پس ندهید (۰۱/۰۲۳/۰۰۲) + مثل مسیح (ع) وقتی عذاب می‌کشید، تهدید ننمایید بلکه خویشتن را به داور تسليم کنید (۰۲/۰۲۳/۰۰۲) + همچون مسیح، با آماده‌سازی خود برای تحمل درد و رنج، از گناه دور شوید (۰۱/۰۰۱/۰۰۴) + شاد باشید که (به واسطه این آزمایش‌ها و زحمت‌ها) در رنج و زحمت مسیح (ع) شریک می‌شوید (۰۲/۰۱۲/۰۰۴) + از کسانی که خواهند گفت: «مگر مسیح وعده نداده است که بازخواهد گشت پس او کجاست؟ که اجداد ما با این امید مردند» نباشد (۰۱/۰۰۴/۰۰۳) + اگر (ادعا می‌کنید) که در راه خدا زندگی می‌کنید، زندگی تان باید درست مانند، زندگی عیسی مسیح باشد (۰۱/۰۰۶/۰۰۲) + مسیح بودن عیسی (ع) را انکار نکنید (۰۱/۰۲۲/۰۰۲) + از کسانی با (مسیح ندانستن عیسی) پادر و پسر

(عیسی و خداوند) را انکار می‌نمایند، نباشد (۰۱/۰۲۳/۰۰۲/۲۸) + به طوری که مسیح (ع) شما را تعلیم داد، در او ثابت بمانید (۰۱/۰۲۷/۰۰۲/۲۸) + در مسیح (ع) ثابت مانید (۰۱/۰۲۸/۰۰۲/۲۸) + در اتحاد با مسیح باشید تا در گناه به سر نبرید (۰۱/۰۰۶/۰۰۳/۲۸) + باید مثل مسیح (ع) که جان خود را در راه شما نهاد، جان خود را در راه برادران بنهید (۰۱/۰۱۶/۰۰۳/۲۸) + به نام پسر خدا، عیسی مسیح، ایمان بیاورید (۰۱/۰۲۳/۰۰۳/۲۸) + یکدیگر را چنانچه مسیح به ما (مسیحیان) دستور داد، محبت نمایید (۰۲/۰۲۳/۰۰۳/۲۸) + از کسانی که ظاهر شدن عیسی مسیح در جسم را منکر می‌شوند نباشد (۰۲/۰۰۳/۰۰۴/۲۸) + حال که خدا شما را با فرستادن پسر خود عیسی مسیح (ع) محبت نمود شما نیز می‌باید یکدیگر را محبت نمایید (۰۱/۰۱۱/۰۰۴/۲۸) + از کسانی که ایمان دارند عیسی پسر خدادست، باشد (۰۱/۰۰۵/۰۰۵/۲۸) + به پسر خدا (عیسی مسیح) ایمان آورید (۰۱/۰۱۰/۰۰۵/۲۸) + به مسیح (ع) ایمان داشته باشد (۰۱/۰۱۲/۰۰۵/۲۸) + با خدای حقیقی و با پسر او عیسی مسیح، متحد شوید (۰۱/۰۲۰/۰۰۵/۲۸) + از گمراه‌کنندگانی که به عیسی مسیح ظاهر شده در جسم اقرار نمی‌کنند، نباشد (۰۱/۰۰۷/۰۰۱/۲۹) + با پذیرفتن فریبکارانی که قبول ندارند مسیح در جسم ظاهر شده، کارهایی را که رسولان برای شما کردند، باطل نسازید (۰۱/۰۰۸/۰۰۱/۲۹) + مراقب گمراه‌کنندگانی که قبول نمی‌کنند عیسی مسیح در جسم ظاهر شد، باشد (۰۲/۰۰۸/۰۰۱/۲۹) + مواظب باشید تا با پذیرفتن فریبکارانی که قبول ندارند، مسیح در جسم ظاهر شد، کارهایی را که رسولان برای شما کردند، باطل سازید (۰۳/۰۰۸/۰۰۱/۲۹) + از کسانی که در تعالیم مسیح ثابت نیستند، نباشد (۰۱/۰۰۹/۰۰۱/۲۹) + از کسانی که در تعالیم مسیح ثابت هستند، باشد (۰۲/۰۰۹/۰۰۱/۲۹) + از مردمان بی‌دین که فیض خدا را به فجور تبدیل نموده و عیسی مسیح (ع)، آقای واحد ما را انکار کرده‌اند، پیروی نکنید (۰۱/۰۰۴/۰۰۱/۳۱) + متظر رحمت خداوند ما، عیسی مسیح (ع) برای حیات جاودانی باشد (۰۲/۰۲۱/۰۰۱/۳۱) + از کسانی که صبر دارند و به خاطر حضرت مسیح (ع) تحمل می‌کنند و خسته نمی‌شوند، باشد (۰۱/۰۰۳/۰۰۲/۳۲) + اگر محبت خود به حضرت مسیح (ع) را ترک کردی به یاد آور که از چه مقام بلندی سقوط کرده‌ای و توبه کن و مثل گذشته عمل نما (۰۱/۰۰۴/۰۰۲/۳۲) + از زحماتی که

در راه حضرت مسیح (ع) متحمل می‌شود نرس (۰۱/۰۱۰/۰۰۲/۳۲) + اگر ابلیس بعضی از شما را به زحمت و رنج بکشاند، تا پای مرگ و فادار (مسیح) باشد (۰۲/۰۱۰/۰۰۲/۳۲) + از ایمانتان نسبت به خدا و مسیح کم نشود (۰۲/۰۱۳/۰۰۲/۳۲) + (تعالیم اغواکننده را نپذیرید) و به آنچه دارید تا آمدن مسیح و فادار بمانید (۰۱/۰۲۵/۰۰۲/۳۲) + آنچه را که از مفاهیم عیسی مسیح آموخته‌اید محکم نگه دارید (۰۱/۰۰۳/۰۰۳/۳۲) + از کسانی که با وجود اندک قوت، کلام مسیح (ع) را حفظ می‌کنند و اسم او را انکار نمی‌نمایند، باشد (۰۱/۰۰۸/۰۰۳/۳۲) + از کسانی که با عمل کردن مطابق تعالیم مسیح به او وفادارند، باشد (۰۱/۰۱۰/۰۰۳/۳۲) + از کسانی که به بوسیله عیسی مسیح هدایت یافته‌اند، باشد (۰۱/۰۱۷/۰۰۷/۳۲) + از مقدسینی که به عیسی وفا دارند، باشد (۰۱/۰۱۳/۰۱۴/۳۲) + ایمان خود را نگه دارید تا در روز آمدن عیسی، مسیح شرمنده نباشد (۰۱/۰۱۵/۰۱۶/۳۲).

ه: بایدها و نبایدها در رابطه ما و حضرت محمد (ص) در قرآن

از پیامبر خود همان (درخواست‌های بهانه‌جویانه) را که قبلًاً از موسی خواسته شد، نخواهد (۰۱/۰۱۰/۰۰۲/۳۳) + اگر خدا را دوست دارید از من (پیامبر) پیروی کنید (۰۱/۰۳۱/۰۰۳/۳۳) + پیامبر خدا را اطاعت کنید (۰۲/۰۳۲/۰۰۳/۳۳) + از کسانی که گفتند «پروردگارا، فرستاده [ات] را پیروی کردیم»، باشد (۰۲/۰۵۳/۰۰۳/۳۳) + به فرستاده‌ای که کتاب آسمانی شما را تصدیق کرد، ایمان بیاورید (۰۱/۰۸۱/۰۰۳/۳۳) + فرستاده‌ای را که کتاب شما را تصدیق کرد، یاری کنید (۰۲/۰۸۱/۰۰۳/۳۳) + رسول خدا را فرمان برد (۰۲/۱۳۲/۰۰۳/۳۳) + اگر محمد (ص) بمیرد یا کشته شود، از عقیده خود باز نگردید (۰۱/۱۴۴/۰۰۳/۳۳) + از پیامبر خدا، اطاعت کنید (۰۲/۰۱۳/۰۰۴/۳۳) + از پیامبر خدا نافرمانی نکنید (۰۲/۰۱۴/۰۰۴/۳۳) + از کسانی که از پیامبر [خدا] نافرمانی کردند نباشد (۰۲/۰۴۲/۰۰۴/۳۳) + از کسانی که به پیامبر خدا ایمان می‌آورند باشد (۰۱/۰۵۵/۰۰۴/۳۳) + از کسانی که از پیامبر خدا روی بر تافقند نباشد (۰۲/۰۵۵/۰۰۴/۳۳) + پیامبر خدا را اطاعت کنید (۰۲/۰۵۹/۰۰۴/۳۳) + هرگاه در امر [دینی]، اختلاف نظر یافتد، اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارید آن را به [سنن]

پیامبر خدا عرضه دارید (۰۵/۰۵۹/۰۰۴/۳۳) + از پیامبر خدا اطاعت کنید (۰۲/۰۶۹/۰۰۴/۳۳)
 + از پیامبر خدا فرمان ببرید که در اصل از خود خدا فرمان بردہاید (۰۱/۰۸۰/۰۰۴/۳۳)
 + از کسانی که پس از آنکه راه هدایت برایشان آشکار شد با پیامبر به مخالفت
 برمی خیزند نباشید (۰۱/۱۱۵/۰۰۴/۳۳) + به پیامبر خدا بگروید (۰۲/۱۳۶/۰۰۴/۳۳) + به
 (پیامبر [موعود]) که حقیقت را از سوی پروردگار تان آورده ایمان بیاورید که برای شما
 بهتر است (۰۱/۱۷۰/۰۰۴/۳۳) + از کسانی که با پیامبر خدا می جنگند، نباشید
 (۰۲/۰۳۳/۰۰۵/۳۳) + تنها پیامبر خدا را ولی خود بگیرید (۰۲/۰۵۵/۰۰۵/۳۳) + از
 کسانی که پیامبر را ولی خود می دانند باشید (۰۲/۰۵۶/۰۰۵/۳۳) + به پیامبر ایمان
 بیاورید (۰۲/۰۸۱/۰۰۵/۳۳) + اطاعت پیامبر کنید (۰۲/۰۹۲/۰۰۵/۳۳) + از کسانی که
 برای اجابت دعوت پیامبر، گوش شنوا دارند، باشید (۰۱/۰۳۶/۰۰۶/۳۳) + از کسانی که
 دلیل آشکار پیامبر را دروغ پنداشتند، نباشید (۰۱/۰۵۷/۰۰۶/۳۳) + از کسانی که گفتند:
 «خدا چیزی بر بشری نازل نکرده» نباشید (۰۲/۰۹۱/۰۰۶/۳۳) + از کسانی که به دشمنی
 با پیامبر برای فریب [یکدیگر] سخنان آراسته القا کنند، نباشید (۰۱/۱۱۲/۰۰۶/۳۳) +
 گروه ایمان آورنده به پیامبر خدا و گروهی که ایمان نیاورده‌اند، صبر کنند تا خدا میان
 آنان داوری کند (۰۱/۰۸۷/۰۰۷/۳۳) + از کسانی که از دین پیامبر درس نخوانده که
 [نام] او را نزد خود در تورات و انجیل نوشته می‌یابند، پیروی می‌کنند، باشید
 (۰۱/۱۵۷/۰۰۷/۳۳) + از کسانی که از [پیامبری] که آنان را به کار پسندیده فرمان
 می‌دهد و از کار ناپسند باز می‌دارند، پیروی می‌کنند، باشید (۰۲/۱۵۷/۰۰۷/۳۳) + از
 پیامبری که (حضرت محمد (ص)) چیزهای پاکیزه را برایتان حلال و چیزهای ناپاک را
 حرام می‌گرداند، پیروی کنید (۰۳/۱۵۷/۰۰۷/۳۳) + از کسانی که از پیامبری که (حضرت
 محمد (ص)) از دوش آنان قید و بندهایی که برایشان بوده برمی‌دارد، پیروی می‌کنند،
 باشید (۰۴/۱۵۷/۰۰۷/۳۳) + همچون کسانی که به او (حضرت محمد (ص)) ایمان
 آورده و بزرگش داشته و یاری‌اش کردنده، باشید (۰۵/۱۵۷/۰۰۷/۳۳) + از کسانی که به
 خدا و فرستاده او، پیامبر درس نخوانده‌ای که به خدا و کلمات او ایمان دارد، می‌گرند
 و او را پیروی می‌کنند، باشید (۰۱/۱۵۸/۰۰۷/۳۳) + اگر ایمان دارید از پیامبر خدا
 اطاعت کنید (۰۴/۰۰۸/۳۳) + با پیامبر درباره حق - بعد از آنکه روشن گردید -

مجادله نکنید (۰۱/۰۰۶/۰۰۸/۳۳) + با پیامبر خدا به مخالفت بر نخیزید (۰۲/۰۱۳/۰۰۸/۳۳) + فرستاده خدا را فرمان برید (۰۲/۰۲۰/۰۰۸/۳۳) + از فرستاده خدا روی برنتابید در حالی که [سخنان او را] می‌شنوید (۰۳/۰۲۰/۰۰۸/۳۳) + پیامبر را که شما را به چیزی فرا می‌خواند که به شما حیات می‌بخشد، اجابت کنید (۰۲/۰۲۴/۰۰۸/۳۳) + به پیامبر خدا خیانت نکنید (۰۲/۰۲۷/۰۰۸/۲۲) + از پیامبر خدا اطاعت کنید (۰۲/۰۴۶/۰۰۸/۳۳) + با گروهی که برآن شدند تا فرستاده خدا را بیرون کنند، بجنگید (۰۲/۰۱۳/۰۰۹/۳۳) + غیر از فرستاده خدا، محرم اسراری نگیرید (۰۳/۰۱۶/۰۰۹/۳۳) + پدرانتان را نزد خود از پیامبر خدا دوست داشتنی تر نگیرید (۰۲/۰۲۴/۰۰۹/۳۳) + پسرانتان را نزد خود از پیامبر خدا دوست داشتنی تر نگیرید (۰۵/۰۲۴/۰۰۹/۳۳) + برادرانتان را نزد خود از پیامبر خدا دوست داشتنی تر نگیرید (۰۸/۰۲۴/۰۰۹/۳۳) + زنانتان را نزد خود از پیامبر خدا دوست داشتنی تر نگیرید (۱۱/۰۲۴/۰۰۹/۳۳) + خاندانتان را نزد خود از پیامبر خدا دوست داشتنی تر نگیرید (۱۴/۰۲۴/۰۰۹/۳۳) + اموالی را که گرد آورده‌اید نزد خود از پیامبر خدا دوست داشتنی تر نگیرید (۱۷/۰۲۴/۰۰۹/۳۳) + تجاری که از کسدش بیناکید نزد خود از پیامبر خدا دوست داشتنی تر نگیرید (۲۰/۰۲۴/۰۰۹/۳۳) + سراهایی را که خوش می‌دارید نزد خود از پیامبر خدا دوست داشتنی تر نگیرید (۰۱/۰۴۰/۰۰۹/۳۳) + به پیامبر خدا کفر نورزید (۰۲/۰۵۴/۰۰۹/۳۳) + بدانچه پیامبر خدا به شما داده است، خشنود گردید (۰۲/۰۵۹/۰۰۹/۳۳) + بگویید، به زودی پیامبر خدا از کرم خود به ما می‌دهد (۰۵/۰۵۹/۰۰۹/۳۳) + از کسانی که پیامبر را آزار می‌دهند، نباشد (۰۱/۰۶۱/۰۰۹/۳۳) + از کسانی که پیامبر خدا را آزار می‌رسانند، نباشد (۰۴/۰۶۱/۰۰۹/۳۳) + فرستاده خدا را خشنود سازید که سزاوارتر است (۰۳/۰۶۲/۰۰۹/۳۳) + با پیامبر خدا در نیقتید (۰۲/۰۶۳/۰۰۹/۳۳) + از منافقان که پیامبر خدا را ریشخند می‌کنند، نباشد (۰۳/۰۶۵/۰۰۹/۳۳) + از مردان و زنان با ایمانی که از پیامبر خدا فرمان می‌برند، باشد (۰۶/۰۷۱/۰۰۹/۳۳) + از آنان که به فرستاده خدا، کفر ورزیدند، نباشد (۰۲/۰۸۰/۰۰۹/۳۳) + از [فرمان] پیامبر خدا، سرباز نزنید (۰۱/۱۲۰/۰۰۹/۳۳) + جان خود را عزیزتر از جان پیامبر ندانید (۰۲/۱۲۰/۰۰۹/۳۳) + (پیامبر را بشناسید) که از

خودتان آمده که بر او دشوار است شما در رنج بیفتید. به [هدايت] شما، حریص، و نسبت به مؤمنان، دلسوز مهریان است (۰۱/۱۲۸/۰۰۹) + همچون کسانی که پیامبر خدا دروغگو و ایمانآورندگان به او را فرومایگان می‌دانند، نباشد (۰۱/۰۲۷/۰۱۱) + از کسانی که می‌دانند آنچه از جانب پروردگار بر پیامبر نازل شده حقیقت دارد، باشد (۰۱/۰۱۹/۰۱۳) + از اهل کتابی که از آنچه به سوی پیامبر نازل شده شاد می‌شوند باشد (۰۱/۰۳۶/۰۱۳) + مانند کسانی که کافر شده‌اند، نگویید (محمد) فرستاده خدا نیست (۰۱/۰۱۲/۰۱۲) + همچون کسانی که نیرنگ خود را (در مقابل پیامبر خدا) به کار می‌برند، نباشد (۰۱/۰۴۶/۰۱۴) + از آنانکه با خدا معبدی دیگر قرار می‌دهند و پیامبر را ریشخند می‌کنند، نباشد (۰۱/۰۹۶/۰۱۵) + همچون کسانی که ستم کردند و پنهانی به نجوا برخاستند که «آیا این [مرد] جز بشری مانند شمامست؟» و دیده و دانسته به سوی سحر رفتند نباشد (۰۱/۰۰۳/۰۲۱) + از کسانی که می‌پندارند که خدا [و پیامرش] را در دنیا و آخرت هرگز یاری نخواهد کرد، نباشد (۰۱/۰۱۵/۰۲۲) + از تکذیب‌کنندگان پیامبر نباشد (۰۱/۰۲۲/۰۲۳) + به پیامبر خدا نسبت جنون ندهید (۰۱/۰۷۰/۰۲۳) + از کسانی که پس از اینکه گفتند به خدا و پیامبر [او] گرویدیم و اطاعت کردیم، آنگاه روی برمی‌گردانند، نباشد (۰۱/۰۴۷/۰۲۴) + پیامبر خدا را اطاعت کنید (۰۱/۰۴۷/۰۲۴) + بر (اطاعت پیامبر خدا) پشت نکنید (۰۱/۰۴۰/۰۲۴) + پیامبر [خدا] را فرمان برد (۰۱/۰۵۶/۰۲۴) + به پیامبر (خدا) بگوید تا مؤمن باشد (۰۱/۰۶۲/۰۲۴) + از کسانی که هنگامی که با پیامبر خدا بر سر کاری اجتماع می‌کنند بدون کسب اجازه نمی‌رونند باشد (۰۱/۰۶۲/۰۲۴) + از کسانی که از پیامبر کسب اجازه می‌کنند باشد (۰۱/۰۶۲/۰۲۴) + خطاب کردن پیامبر را، آنگونه که بعضی از خودتان بعضی دیگر را خطاب می‌کنند، قرار مدهید (۰۱/۰۶۳/۰۲۴) + از کسانی که دزدانه [از نزد پیامبر (خدا)] می‌گریزنند، نباشد (۰۱/۰۶۳/۰۲۴) + (چون در نزد پیامبر هستید) از فرمان (خدا) تمَرَد نکنید (۰۱/۰۶۳/۰۲۴) + با پیامبر راهی برگیرید (۰۱/۰۶۳/۰۲۴) + (پیامبر) را به ریشخند نگیرید (۰۱/۰۴۱/۰۲۵) + چون خدا و فرستاده‌اش به کاری فرمان دهد، در اجرای آن، اختیاری نداشته باشد (۰۱/۰۳۶/۰۳۳) + از کسانی که

خدا و فرستاده اش را نافرمانی می کنند، نباشدید (۰۲/۰۳۶/۰۳۳) + بر (پیامبر) درود بفرستید (۰۱/۰۵۶/۰۳۳) + فرمان (پیامبر) را به خوبی گردن نهید (۰۲/۰۵۶/۰۳۳) + از کسانی که پیامبر خدا را آزار می رسانند، نباشدید (۰۲/۰۵۷/۰۳۳) + پیامبر خدا را فرمان ببرید (۰۲/۰۷۱/۰۳۳) + از کسانی که گفتند پیامبر بر خدا دروغی بسته، نباشدید (۰۱/۰۰۸/۰۳۴) + از کسانی که گفتند جنونی در (پیامبر) است، نباشدید (۰۲/۰۰۸/۰۳۴) + از کسانی که می گویند، این پیامبر می خواهد شما را از آنچه پدرانتان می پرستیدند بازدارد، نباشدید (۰۲/۰۴۲/۰۳۴) + بیندیشید که رفیق شما (پیامبر) هیچ گونه دیوانگی ندارد (۰۳/۰۴۶/۰۳۴) + بیندیشید که (پیامبر) شما را از عذاب سختی که در پیش است، جز هشداردهنده ای [بیش] نیست (۰۴/۰۴۶/۰۳۴) + از کسانی که چه پیامبر آنان را بیم دهد [و] چه بیم ندهد، نخواهند گروید، نباشدید (۰۱/۰۱۰/۰۳۶/۰۳۳) + از کافران که (پیامبر را) ریشخند می کنند، نباشدید (۰۱/۰۱۲/۰۳۷/۰۳۳) + از مجرمانی که می گفتند: «آیا ما برای شاعری دیوانه دست از خدایانمان برداریم؟»، نباشدید (۰۱/۰۳۶/۰۳۷/۰۳۳) + از کافرانی که می گویند (پیامبر)، ساحری شیاد است، نباشدید (۰۲/۰۰۴/۰۳۸/۰۳۳) + آگاه باشدید که) پیامبر به ازای رسالتش از شما جز دوستی با خویشاوندان پاداشی خواستار نیست (۰۱/۰۲۳/۰۴۲/۰۳۳) + از کسانی که از پیامبر خدا روی برمی تابند، نباشدید (۰۱/۰۱۴/۰۴۴/۰۳۳) + دعوت کننده خدا را پاسخ [مبثت] دهید (۰۱/۰۳۱/۰۴۶/۰۳۳) + به (پیامبر) ایمان بیاورید (۰۲/۰۳۱/۰۴۶/۰۳۳) + از کسانی که دعوت کننده خدا را اجابت نمی کنند، نباشدید (۰۱/۰۳۲/۰۴۶/۰۳۳) + از کسانی که پس از آنکه راه هدایت بر آنان آشکار شد، با پیامبر خدا در افتادند، نباشدید (۰۳/۰۲۲/۰۴۷/۰۳۳) + پیامبر (خدا) را اطاعت کنید (۰۲/۰۳۳/۰۴۷/۰۳۳) + به فرستاده (خدا) ایمان آورید (۰۲/۰۰۹/۰۴۸/۰۳۳) + (فرستاده خدا) را یاری کنید (۰۴/۰۰۹/۰۴۸/۰۳۳) + از کسانی که با فرستاده خدا بیعت می کنند باشدید (۰۱/۰۱۰/۰۴۸/۰۳۳) + همچون کسانی که با پیامبر خدا بیعت کردند و از پیمانشکنان شدند، نباشدید (۰۲/۰۱۰/۰۴۸/۰۳۳) + از کافرانی که به پیامبر خدا ایمان نیاورده‌اند، نباشدید (۰۲/۰۱۳/۰۴۸/۰۳۳) + پیامبر خدا را فرمان برد (۰۲/۰۱۴/۰۴۸/۰۳۳) + همچون کسانی

که با رسول خدایند و بر کافران سختگیر و با همدیگر مهربانند، باشد (۰۱/۰۲۹/۰۴۸) + در برابر پیامبر خدا در هیچ کاری، پیشی مجویید (۰۲/۰۰۱/۰۴۹) + صدایتان را بلندتر از صدای پیامبر نکنید (۰۱/۰۰۲/۰۴۹) + به صدای بلند با پیامبر سخن نگویید (۰۲/۰۰۲/۰۴۹) + از کسانی که پیش پیامبر خدا صدایشان را فرو می کشند، باشد (۰۱/۰۰۳/۰۴۹) + از کسانی که پیامبر خدا را از پشت اتاق های مسکونی او به فریاد می خوانند، نباشد (۰۱/۰۰۴/۰۴۹) + از کسانی که صبر می کنند تا پیامبر بر آنان در آید باشد (۰۱/۰۰۵/۰۴۹) + پیامبر خدا را فرمان برد که از [ارزش] کرده هایتان چیزی کم نکند (۰۳/۰۱۴/۰۴۹) + از اینکه اسلام آوردید بر پیامبر منّت ننهید (۰۱/۰۱۶/۰۴۹) + (پیامبر را) گمراه شده، ندانید (۰۱/۰۰۲/۰۵۳) + (پیامبر را) در نادانی مانده، ندانید (۰۲/۰۰۲/۰۵۳) + گمان نکنید (پیامبر) از سر هو س سخن می گوید (۰۱/۰۰۳/۰۵۳) + در آنچه پیامبر دیده است (دیدن فرشته شدید القوی)، با او جدال نکنید (۰۱/۰۱۲/۰۵۳) + از کسانی که به تکذیب پیامبر خدا پرداختند و بنده خدا را دروغزن خواندند و گفتند: «دیوانه ای است»، نباشد (۰۱/۰۰۹/۰۵۴) + همچون قوم عاد پیامبر خدا را تکذیب نکنید (۰۱/۰۱۸/۰۵۴) + از کسانی که گفتند اگر بشری از خودمان را پیروی کنیم در گمراهی و جنون خواهیم بود، نباشد (۰۱/۰۲۴/۰۵۴) + از کسانی که پیامبر خدا را دروغ گویی گستاخ که [وحی] بر او القا نشده خواندند، نباشد (۰۱/۰۲۵/۰۵۴) + به پیامبر (خدا) ایمان آورید (۰۲/۰۰۷/۰۵۷) + به دعوت پیامبر [خدا] که شما را دعوت می کنند تا به پروردگار تان ایمان آورید (پاسخ مثبت گویید) (۰۲/۰۰۸/۰۵۷) + به پیامبر (خدا) بگروید (۰۲/۰۲۸/۰۵۷) + به فرستاده (خدا) ایمان بیاورید (۰۵/۰۰۴/۰۵۸) + با فرستاده (خدا) مخالفت نکنید (۰۲/۰۰۵/۰۵۸) + به [قصد] نافرمانی از پیامبر با همدیگر محروم نگفتو نکنید (۰۳/۰۰۸/۰۵۸) + از پیامبر (خدا) فرمان برد (۰۴/۰۱۳/۰۵۸) + با پیامبر (خدا) به دشمنی برخیزید (۰۲/۰۲۰/۰۵۸) + با پیامبر (خدا) در نیافتید (۰۱/۰۰۴/۰۵۹) + آنچه را فرستاده خدا (پیامبر) به شما داده آن را بگیرید (۰۱/۰۰۷/۰۵۹) + از آنچه فرستاده خدا، شما را (از آن) بازداشت، باز ایستید (۰۲/۰۰۷/۰۵۹) + از مردم درست کردار که پیامبر (خدا) را یاری می کنند،

باشد (۰۴/۰۰۸/۰۵۹) + به فرستاده خدا بگروید (۰۲/۰۱۱/۰۶۱) + همچون فاسقان که برایشان فرق نمی‌کند، پیامبر برایشان آمرزش بخواهد یا نخواهد، نباشد (۰۱/۰۰۶/۰۶۳) + از آنانی که می‌گویند به کسانی که نزد پیامبر خدایند، اتفاق ممکنید تا پراکنده شوند، نباشد (۰۱/۰۰۷/۰۶۳) + به پیامبر (خدا) ایمان آورید (۰۲/۰۰۸/۰۶۴) + پیامبر خدا را اطاعت نماید (۰۲/۰۱۲/۰۶۴) + هشدار دهنده‌ای را که به سوی شما آمد، تکذیب نکنید (۰۱/۰۰۹/۰۶۷) + پیامبر (خدا) را نافرمانی نکنید (۰۲/۰۲۳/۰۷۲) + به فرستاده خدا که گواه بر شماست، عصیان نورزید آنچنان که فرعون عصیان ورزید (۰۱/۰۱۵/۰۷۳) + از کسانی که از دعوت پیامبر روی گردانند و کفر ورزیدند، نباشد (۰۱/۰۲۳/۰۸۸) + از کسانی که (درباره پیامبر) گفتند چرا معجزه‌ای از جانب پروردگارش بر او نازل نشده، نباشد (۰۱/۰۳۷/۰۰۶) + از کسانی که استکبار می‌ورزند و به پیامبر خدا کافرنده، نباشد (۰۱/۰۷۶/۰۰۷) + از کسانی که به (پیامبر بودن حضرت محمد (ص)) کافرنده و می‌گویند «چرا نشانه‌ای آشکار از طرف پروردگارش بر او نازل شده است نباشد (۰۱/۰۱۳/۰۱۵) + فرستاده خدا را فرمان بزید (۰۲/۰۵۲/۰۲۴) + همچون آورید (۰۱/۰۰۷/۰۲۵) + همچون کسانی که غذا می‌خورد و در بازارها راه می‌رود؟» کسانی که گفتند: «این چه پیامبری است که غذا می‌خورد و در بازارها راه می‌رود؟» نباشد (۰۱/۰۰۷/۰۲۵) + همچون کسانی که گفتند: «چرا فرشته‌ای به سوی او (پیامبر) نازل نشده تا همراه وی هشدار دهنده‌ای باشد؟» نباشد (۰۲/۰۰۷/۰۲۵) + همچون کسانی که گفتند: «چرا گنجی به طرف او (پیامبر) افکنده نشده، یا با غی ندارد که از [بار و بر] آن بخورد؟» نباشد (۰۱/۰۰۸/۰۲۵) + همچون ستمکارانی که (درباره پیامبر) گفتند: «جز مردی افسون شده را دنبال نمی‌کنید»، نباشد (۰۲/۰۰۸/۰۲۵) + مؤمنان بدانید که پیامبر به شما، از خودتان سزاوارتر [و نزدیک‌تر] است و همسرانش مادران شمایند (۰۱/۰۰۶/۰۳۳) + بر رسول خدا اقتدا کنید (۰۴/۰۲۱/۰۳۳) + به قصد نافرمانی از پیامبر، با همدیگر محramانه گفتگو نکنید (۳/۰۰۹/۰۵۸) + هرگاه با پیامبر گفتگوی محramانه می‌کنید، پیش از گفتگوی محramانه، صدقه‌ای تقدیم بدارید، اما اگر چیزی برای صدقه دادن نیافتید، خدا آمرزنده مهربان است (۰۱/۰۱۲/۰۵۸).

و: بایدھا و نبایدھا در رابطه ما و سایر پیامبران در قرآن

ایمان به تعالیم اسحاق (۰۴/۱۳۶/۰۰۲/۳۳) + ایمان به تعالیم یعقوب (۰۵/۱۳۶/۰۰۲/۳۳)
 + ایمان به تعالیم اسباط (۰۷/۱۳۶/۰۰۲/۳۳) + سایر پیامبران (۰۱/۱۴۰/۰۰۲/۳۳)
 پیروی کتاب‌های آسمانی (۰۳/۰۸۴/۰۰۳/۳۳) + پیروی کتاب‌های آسمانی
 (۰۴/۰۸۴/۰۰۳/۳۳) + قبول پیامبر (۰۲/۰۶۷/۰۰۷/۳۳) + قبول پیامبر (۰۳/۰۶۷/۰۰۷/۳۳)
 + قبول پیامبر (۰۱/۰۶۷/۰۰۷/۳۳) + تکذیب پیامبران (۰۱/۰۹۲/۰۰۷/۳۳) + پذیرش
 اندرزهای پیامبران (۰۱/۰۷۱/۰۱۰/۳۳) + عبرت از دیگران (۰۱/۰۰۷/۰۱۲/۳۳) + پناه
 بدن به خدا (۰۱/۰۳۳/۰۱۲/۳۳) + شکرگزاری (۰۱/۰۰۳/۰۱۷/۳۳) +
 + خدا ترسی (۰۱/۱۱۰/۰۲۶/۳۳) + عبرت از پیشینیان (۰۱/۱۲۱/۰۲۶/۳۳) + خدا ترسی
 (۰۱/۱۲۶/۰۲۶/۳۳) + تقوا (۰۱/۱۳۱/۰۲۶/۳۳) + کفر (۰۱/۱۳۶/۰۲۶/۳۳) + کفر
 (۰۱/۱۳۹/۰۲۶/۳۳) + عبرت از پیشینیان (۰۱/۱۳۹/۰۲۶/۳۳) + خدا ترسی
 (۰۱/۱۴۴/۰۲۶/۳۳) + سرپیچی از خدا (۰۱/۱۵۷/۰۲۶/۳۳) + عبرت از پیشینیان
 (۰۱/۱۸۹/۰۲۶/۳۳) + عبرت از پیشینیان (۰۱/۱۷۴/۰۲۶/۳۳) + کفر (۰۱/۱۵۸/۰۲۶/۳۳)
 + عبرت از پیشینیان (۰۱/۱۹۰/۰۲۶/۳۳) + عبرت از گذشتگان (۰۱/۰۱۵/۰۲۹/۳۳) + از
 هدایت یافتنگان بودن (۰۱/۰۲۶/۰۵۷/۳۳) + بدکار شدن (۰۱/۰۲۶/۰۵۷/۳۳) +
 (۰۱/۰۳۷/۰۲۹/۳۳) + (۰۱/۱۷۹/۰۲۶/۳۳) + (۰۱/۱۱۱/۰۲۶/۳۳) + (۰۱/۰۷۵/۰۱۰/۳۳)
 (۰۲/۰۰۸/۰۶۵/۳۳) + (۰۱/۰۳۳/۰۵۴/۳۳) + (۰۱/۰۲۳/۰۵۴/۳۳) + (۰۱/۰۵۲/۰۵۱/۳۳) +
 (۰۱/۰۰۷/۰۷۱/۳۳) + (۰۱/۰۱۴/۰۹۱/۳۳) + (۰۱/۰۰۷/۰۷۱/۳۳) +

- انجیل:

یحیی تعمیدهنده را از یک نبی بالاتر بدانید (۰۱/۰۰۹/۰۱۱/۰۶) + به پیامبری
 یحیی (ع) که پیش از عیسیٰ آمده و راه نجات را برای او آماده ساخت، ایمان آورید
 (۰۱/۰۲۷/۰۰۷/۰۸) + به آنکس (مسیح) که بعد از من (یحیی) می‌آید، ایمان بیاورید
 (۰۱/۰۰۴/۰۱۹/۱۰) + پیشگویی یوشع نبی را به یاد آرید که از زبان خدا می‌گفت، خدا
 برای خود فرزندانی غیر از قوم بنی اسرائیل برمی‌گزیند (۰۱/۰۲۵/۰۰۹/۱۱).

- تورات:

(مانند یوسف) به جان و مال دیگران که به دست شما به امانت سپرده شده در هر

شرايطي وفادار بمانيد (۰۱/۰۰۸/۰۳۹/۰۱).

ز: بایدها و نبایدها در نگرش ما به معجزات پیامبران در قرآن

هنگامی که دریا را برای فرزندان اسرائیل شکافتیم و آنها را نجات بخشیدیم [به یاد آرید] (۰۱/۰۵۰/۰۰۲/۳۳) + هنگامی که فرعونیان را درحالی که فرزندان اسرائیل را نظاره می کردند، غرق کردیم [به یاد آرید] (۰۲/۰۵۰/۰۰۲/۳۳) + به آیات (معجزات) خدا بیندیشید (۰۱/۰۷۳/۰۰۲/۳۳) + از کسانی که نسبت به آیات خدا (نشانه‌ها و معجزات) انکار ورزیدند نباشد (۰۲/۱۵۵/۰۰۴/۳۳) + از کسانی که هر معجزه‌ای را بینند به آن ايمان نمي آورند، نباشد (۰۱/۰۲۵/۰۰۶/۳۳) + آيات خدا (معجزات) را دروغ نپنداريد (۰۲/۰۶۴/۰۰۷/۳۳) + از کسانی که آيات (نشانه‌ها و معجزات) خدا را دروغ می شمرند، نباشد (۰۱/۰۷۲/۰۰۷/۳۳) + از کسانی که به معجزات پروردگارشان ايمان می آورند، باشد (۰۱/۱۲۶/۰۰۷/۳۳) + از کسانی که با هرگونه پديده شگرف به خدا و پیامبرش ايمان آورنده نيستند، نباشد (۰۱/۱۳۲/۰۰۷/۳۳) + از کسانی که آيات (نشانه‌ها و معجزات) خدا را تکذيب کرده و از آن غافلند، نباشد (۰۱/۱۳۶/۰۰۷/۳۳) + همچون کسانی که چه آيات خداوند (كرامات و معجزات) به آنان داده شود و چه نشود، نمي شنوند و آن را تکذيب کردن، نباشد (۰۳/۱۷۶/۰۰۷/۳۳) + از کسانی که آيات (نشانه‌ها و معجزات) خدا را تکذيب کردن و از ستمکاران بودند، نباشد (۰۱/۰۵۴/۰۰۸/۳۳) + از آنکه می گويند: «چرا معجزه‌ای از سوی پروردگار او (پروردگار حضرت محمدص) بر او نازل نمي شود؟»، نباشد (۰۱/۰۲۰/۰۱۰/۳۳) + از بيم داده شدگاني که (همچنان) آيات خدا (نشانه‌ها و معجزات) را تکذيب کردن، نباشد (۰۱/۰۷۳/۰۱۰/۳۳) + از کسانی که چون حق (معجزات) از نزد خداوند به سویشان آمد، آن را سحر ناميدين، نباشد (۰۱/۰۷۶/۰۱۰/۳۳) + از کسانی که آيات (نشانه‌ها و معجزات) پروردگارشان را انکار کردن، نباشد (۰۱/۰۵۹/۰۱۱/۳۳) + از کار خدا و معجزاتش، تعجب نکنند (۰۱/۰۷۳/۰۱۱/۳۳) + همچون اهل حجر که از آيات خدا (معجزات)، اعراض کردن، نباشد (۰۱/۰۸۱/۰۱۵/۳۳) + از کسانی که به نشانه‌های پروردگار (معجزات) نگرويده‌اند، نباشد (۰۲/۱۲۷/۰۲۰/۳۳) + همچون کسانی که [به

آیات خداوند] (نشانه‌ها و معجزات) ایمان تیاوردن، نباشد (۰۱/۰۲۱/۳۳) + از کسانی که چون (کلام) حق از جانب خدا بر ایشان آمده، گفتند چرا نظیر آنچه (معجزات) به موسی داده شد، به پیامبر ما داده نشد، نباشد (۰۱/۰۴۸/۲۸/۳۳) + همچون کسانی که به آنچه (معجزات) که قبلاً به موسی داده شد کفر ورزیدند، نباشد (۰۲/۰۴۸/۰۲۸/۳۳) + همچون کسانی که گفتند دو ساحر (موسی و برادرش هارون) (معجزات) را با هم ساخته‌اند، نباشد (۰۳/۰۴۸/۰۲۸/۳۳) + از بدان که آیات (نشانه‌ها و معجزات) خدا را تکذیب کردند، نباشد (۰۱/۰۱۰/۰۳۰/۳۳) + از بدان که آیات خدا (نشانه‌ها و معجزات) را به ریشخند می‌گیرند، نباشد (۰۲/۰۱۰/۰۳۰/۳۳) + از کسانی که به تکذیب آیات (نشانه‌ها و معجزات) خدا پرداختند، نباشد (۰۱/۰۲۵/۰۳۹/۳۳) + نشانه‌های خدا را انکار نکنید (۰۱/۰۲۶/۰۴۶/۳۳) + معجزات خدا را تکذیب نکنید (۰۱/۰۴۲/۰۵۴/۳۳) + از کسانی که کافر شده‌اند و می‌گویند: «چرا از جانب پروردگارش معجزه‌ای بر او نازل نشده است؟» نباشد (۰۱/۰۲۷/۰۱۳/۳۳).

- انجیل:

(به معجزات عیسی) شک نکنید (۰۲/۰۲۱/۰۲۱/۰۶) + از کسانی که با وجود معجزات بسیار عیسی مسیح به او ایمان نمی‌آورند، نباشد (۰۱/۰۳۷/۰۱۲/۰۹) + از کسانی که می‌دانند عیسی (ع) مأموریتش از طرف خدا بوده و به وسیلهٔ معجزات به ثبوت رسیده است باشد (۰۱/۰۲۲/۰۰۲/۱۰) + رسولان (برنابا و پولس) را به سبب شفای مرد مفلوج (معجزه) خدایان به صورت انسان ندانید (۰۱/۰۱۵/۰۱۴/۱۰).

- تورات:

اگر پیغمبری یا خواب بیننده‌ای در میان شما معجزه‌ای نشان دهد و اعلام کند به دنبال معبد دیگری بروید، به او گوش ندهید (۰۱/۰۰۲/۰۱۳/۰۵).

یادداشت‌ها

-
1. Mixed Methods Research
 2. Content Analysis
 3. Deep Content Analysis
 4. دو گروه دیگر، تحقیقات کمی (Quantitative) و کیفی (Qualitative) هستند.
 5. A. Holiday

6. Deep look
7. Simple counting
8. Coding unite
9. Data

۱۰ نرم‌افزار MRP (Multidisciplinary Research Package) و کتاب راهنمای آن که ویژه تحقیقات کمی و کیفی علوم اجتماعی و علوم انسانی است از سوی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری.

۱۱ از جمله با مسئولان انتسیو مطالعات مسیحیت در تورنتو کانادا (Institute for Christian Studies) ۹۲.۳.۱۲ درصد بقیه مربوط به ۱۷ موضوع دیگر است که موضوع مقاله حاضر نیست. اما از آنجاکه پایه درصد ها ۱۰۳۹۶ گزاره جای گرفته در هیجده موضوع اصلی است، پایه درصد جداول مقاله حاضر، ۱۰۳۹۶ گزاره هنجاری یافته شده از سه کتاب مقدس است.

13. Phi correlation

کتابنامه

- قرآن کریم (بی‌تا) ترجمه طاهره صفارزاده. تهران: انتشارات پارس کتاب.
- قرآن مجید (بی‌تا) ترجمه محمد مهدی فولادوند. تهران: دفتر مطالعات تاریخ و معارف اسلامی آبرکرامی، نیکلاس و استفن هیل، برایان، اس ترنر (۱۳۶۷)، فرهنگ جامعه‌شناسی. ترجمه حسن پویان، تهران: انتشارات چاپخشن.
- [انجیل] عهد جدید (۱۹۰۱)، کتاب عهد جدید، یعنی انجیل مقدس خداوند و نجات‌دهنده ما عیسی مسیح که از زبان اصلی یونانی ترجمه شده است. چاپ لندن
- انجیل شریف (۱۹۸۶)، ترجمه فارسی. مترجم انجمن کتاب مقدس. چاپ چهارم. تهران: انجمن کتاب مقدس و چاپخانه گلشن.
- [تورات] کتاب تورا مقدس (۱۳۶۴)، ترجمه ماشاء ا. رحمان پورادود و موسی زرگر، تهران: شرکت چاپ و انتشارات علمی.
- [تورات] کتاب مقدس عهد عتیق و عهد جدید (۱۳۸۳)، ترجمه فاضل خان همدانی، ویلیام گلن و هنری مرتن، تهران: انتشارات اساطیر.
- حسینی دشتی، سید مصطفی (۱۳۸۵) معارف و معاریف: دائره المعارف جامع اسلامی. تهران: مؤسسه فرهنگی آرایه.
- رفیع پور، فرامرز (۱۳۸۵)، آناتومی جامعه، مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی کاربردی، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- گلد، جولیس و ویلیام ل. کولب (۱۳۸۴)، فرهنگ علوم اجتماعی، تهران: انتشارات مازیار گیدزن، آنتونی (۱۳۷۷)، جامعه‌شناسی، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: نشر نی.

محسینیان راد، مهدی (۱۳۸۹)، کتاب راهنمای نرم افزار ام. آر. پی (ویژه تحقیقات کمی و کیفی در حوزه علوم اجتماعی - علوم انسانی). تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری.

معین، محمد (۱۳۶۴) فرهنگ فارسی، تهران: امیر کبیر.

Americana (1990) The Encyclopedia Americana. Int. Edition, Vol 22, USA: Erolier Incorporated.

Christensen, L. B. & Johnson, B. (2004) Educational Research : Qualitative, Quantitative and Mixed Approaches : USA . 2nd edition .

Esterberg, Kristin G. (2002) Qualitative Methods in Social Research. Boston: McGraw-Hill

Ferguson, Everett (1990) Encyclopedia of Early Christianity. Chicago & London: St James Press.

Ferrante, Joan (2008) Sociology: A Global Perspective. United States: Thomson.

Holliday, Adrian (2002) Doing and Writing Qualitative Research. London: Sage.

Lacoste, Jean Yves (2005) Encyclopedia of Christian Theology. Vol 8, New York & London: Routledge.

Wigoder, Geoffrey & Sekbach, Fern & Wiseberg, Hillel (1996) Encyclopaedia Judaica. Vol 13, Israel: Keter Publishing House Jerusalem Ltd.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی